

DEC 1919

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Callaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 285. SZÁM.

THIRTIETH YEAR.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Péntek, 1919. december 5.

HARMADIK ÉVFOLYAM.

EGYEN SZÁM ÁRA 5 CENT.

SZÜKÖSEN BÁNIK AZ EGÉSZ ORSZÁG A FÜTŐANYAGGAL

A vasuti főigazgató a kerületi igazgatók belátására birta, hogy a vonatközlekedést korlátozzák.

Panaszkodnak a moziállalatók a mostoha elbánsás miatt.

WASHINGTON, dec. 3. — A vasuti vezetőség elhatározta azt, hogy a fűtőanyag megtakarítása céljából és a megtakarítás szükségességéhez mérten az Egyesült Államokban mindenütt csökkenteni fogják a személyszállítási forgalmat.

Hines vasuti főigazgató tegnap erre vonatkozóan rendeletet bocsátott ki az összes kerületi igazgatókhoz, meghagyva nekik azt, hogy tetszésük szerint és a szükséghez képest csökkentik a forgalmat a saját hatáskörük alá eső területeken. A kerületi igazgatóknak egyik főkötelessége lesz a csökkentést olyképen keresztülvinni, hogy abból az utazó közönségre a lehető legkevesebb hátrány és kényelmetlenség származzék.

Azok között az üzletágak között, amelyek Garfield fűtőanyagbiztosnak tegnap kiadott rendelete ellen tiltakoztak, az első a moziállalatók voltak. Garfield eme rendelete szerint tudvalevően csak az elsőbbséggel bíró iparágak és üzemek fognak ezután szénat kapni.

A New Yorki moziállalatók küldöttségileg jelennek meg Hines vasuti főigazgató előtt, azt panaszolva, hogy az ő vállalkozásukat nem vették fel az elsőbbséggel bíró üzemek közé.

Egyben országwide megindult a hivatalos eljárás a szénkészlet fogyatásának csökkentésére. A St. Louisi kerületi fűtőanyag bizottság már elrendelte, hogy a helyi üzletek később nyissák ki és korábban csukják be. New Yorkban a Tidewater Coal Exchange elrendelte, hogy a külföldi tulajdonban levő hajóktól vonják meg a szénat és a hatóságok másutt is mindenütt hasonlóan erőlyes rendszabályokat léptettek életbe.

A szénkérdés különben a kongresszusnak mai ülésén is szóba került, de sőt az érdeklődésnek központja lett. Johnson south dakotai demokrata szenátor határozati javaslatot terjesztett elő arról, hogy a pénzügyminiszterium adjon jelentést a szénbányák tulajdonosainak 1916 és 1919 esztendő között való hasznáról. Ez a kérdés állandóan előtérben van, amióta a fűtőanyag-vezetőség a tizennégy százalékos bérnémetést elrendelte és kimondotta, hogy ezzen a közönség meg nem terhelhető.

Smoot utahi szenátor elrendelte a javaslatot, mert szerinte annak csak úgy lenne értelme, ha ugyanez a képviselőházban is hasonló javaslatot terjesztenének elő.

Szénhiány Chicagóban.

CHICAGO, Ill., dec. 3. — A szénhiány itt is erősen érezteti a hatását. A közéleti bizottság rendeletére a külvárosi, főzáró járó közlekedési eszközök ötven százalékat üzem kénytelen lesznek, a színházak hetenként egy este nem játszhatnak, a nagykereskedések hetenként két napon keresztül zárva maradnak a többi üzletek és irodahelyiségek csak délelőtt tizenegyre és délután félnyolcra között lehetnek nyitva, s a magvaszántak tíz százalékát csak egy kővel járathatnak kivéve reggel és este.

Magyar-szerb összecsapások

Magyar és szerb csapatok között Prekomur környékén összecsapások alakultak ki. Magyar katonák, civilek segítségével, az elmult vasárnap Lovona községnél megtámadták a szerb katonai őreket és a községet. A magyarok azonban kénytelenek voltak visszavonulni a fegyverszünetben megállapított határvonal mögé. Mindkét oldalon történtek veszteségek.

OHIOBAN KEVÉS A SZÉN MINDENÜTT

Columbusból jelentik, hogy az államban mindenütt korlátozni fogják a villanyvilágítást a nagy szénhiány miatt.

Gyárak és nagy cégek mind környöznek több szénért.

COLUMBUS, dec. 3. — E városban, az állami kongresszus házának domján jó ideig nem ég majd a villanylámpa. A nagy szén hiány az oka. A városban viszont kijelentették, hogy az utakon valószínűleg szintén korlátozni fogják a világítást a nagy szénhiány miatt.

A városban és környékén a legtöbb iparágban a legnagyobb bajok lesznek még karácsony előtt.

MARION, O., dec. 3. — Az Erie vasut igazgatósága a Dayton és Kent között vesztgőléküzemű vonaggon szénat lefoglalattatva a mozdonyok további ellátása miatt. Erre a rendelkezésre kerülő szén mennyisége nem elegendő a mozdonyok legalább ötven százalékát nem járathatják volna.

A marioni nagy üzletek mind kijelentették, hogy ezután öt óra az ottani iparban olyan nagy baj nem volt, mint amit a mostani szénhiány jelent.

YOUNGSTOWN, O., dec. 3. — A youngstowni ipartelepek tegnap meg kaptak szénat, de hirt jött, hogy a szén szállítvány nem sokára teljesen elfog maradni.

ASHTABULA, dec. 3. — Az egyre hidegebb időjárás, az állandó hóesés és a nagy szénhiány Ashtabula megyét a legnagyobb krízis elé állítja.

ELYRIA, dec. 3. — A polgármester kiállt a városban fordul a lakosokhoz a szénmegtakarítás irányában.

DOVER, dec. 3. — A szénhiány miatt az egyik ipartelep már kénytelen volt becsukni a kapuit és a munkáikat egyelőre nem képes foglalkoztatni.

A szénhiány átka nemcsak Ohioban tapasztalható ilyen nagy mértékben, de a szomszédos államokban is. Pittsburghből érkezett jelentés szerint a város szénkészlete egyre csökken és nincs kilátás arra, hogy egyhamar pótolni lehessen a hiányt.

Vesszon Carranza!

A szenátusban törvényjavaslatot terjesztettek be a diplomáciai összeköttetés megszüntetésének érdekében.

WASHINGTON, dec. 3. — Fall, new mexikoi republikánus szenátor a szenátusban törvényjavaslatot terjesztett elő, amelyben arra kéri az elnököt, mondja ki azt, hogy az Egyesült Államok Mexikóval megszakított minden diplomáciai összeköttetést. A szenátor elnöke annak a bizottságnak, amelyet asszal bízott meg, hogy a mexikói ügyeket megvizsgálja.

SÖTÉT VÁLSÁG A PÓTOLHATATLAN NAGY SZÉNHIÁNY

A fűtőanyagbiztos szigorú rendelete folytán tömeges gyárlezárásek esedékesek.

A kormány bünygyi uton akarja üldöztetni a bányászvezetőket.

CHICAGO, dec. 3. — A fűtőanyag biztosnak szigorú rendelete folytán mindazok a korlátozó szabályok, melyek eddig csak egyes vidékekre birtak kötelező hatályúval, most az egész országban érvénybe lépnek.

A rendelet következtében az ország történelmében szinte példátlan mennyiségű gyárlezárásnak kell a közel jövőben megtörténnie, míg az egyes otthonokban már felkészültek arra, hogy a bányászstrájk következtében beállott szénhiány hatása alatt a magánembereknek is nélkülözniük fog kelljen.

A tegnapi nap folyamán a termelés csak Kansasban fokozódott, ahol a bányák egy részét az állam védelme és a szövetséges katonaság őrködése mellett önkéntes munkások vették üzembe, valamint a west virginiai ugynevezett New River szemézőkön fokozódott. Az előbbi helyen hét bányát vettek üzembe az önkéntesek, míg az utóbbiban szinte normális a termelés a bányatulajdonosok szerint.

Az ország többi részében a bányában azonban nincs emelkedés és, mint a jelek mutatják a bányászok nem hajlandók visszatérni a munkába a megajánlott tizennégy százaléki béremelés mellett. Wyoming államban újabb munkásszavargások törtek ki és lecsökkentették még az eddigi minimális széntermelés lehetőségét is.

A bányatulajdonosok nagy része különben azt hiszi, hogy a bányászok a tizennégy százaléki béremelés mellett hamarosan vissza fognak térni a munkába. Ellenben Lewis, a bányászunio elnöke kijelentette, hogy a bányászok csakis a Wilson munkügyi miniszter által jogosnak tartott 31 százaléki béremelés mellett hajlandók felvenni újból az egyezkedést. Szerinte a helyzet a bányászok szempontjából teljesen változatlan.

Dacára a hirtelen beállott nagy hidegnek, magánosok eddig nem igen szenvedtek szükséglet, csak egyes államokban, mint Kansasban és Nebraska-ban volt érezhető ez irányban is már a szénhiány.

INDIANAPOLIS, dec. 3. — Az itteni körök azt reménylik, hogy a kormány ma fogja megtenni a döntő lépést a szénstrájk dolgában. Ugy vélik, hogy Sims kerületi ügyész, az igazságügyminiszterium képviselője kérni fogja egyes unio vezetőknek a letartóztatását Anderson bíró parancsainak megsértése miatt.

Itt azt hiszik, hogy ennek a lépésnek nagy hatása lesz a strájk letörése körül.

Indianában ma már meglehetősen nagy a szénhiány, olyannyira, hogy még a kórházaknak is alig van gyogyenyvelő órára elegendős szénkészletük. Azt hiszik, hogy a kansasi kormányzó példáját más államok kormányzói is követni fogják.

ÉLETFÖGYTIGLANI FEGYHAZ A GYILKOSNAK.

PITTSBURGH, dec. 3. — A Pittsburgh közelében levő Natrona nevű faluban hatalmas tűz pusztított tegnap este. A tűzporig égetett egy házat, amelynek lakói közül egy anya: Mrs. Frank Switela, négy gyermeke és egy Joseph Bunnick nevű ember a lángokba vesztett.

A béke felé

PARIS, dec. 2. — Sir George Clark, aki heteken keresztül Budapestben dolgozott a politikai válság megoldása érdekében, visszatért Párisba és megtette jelentését a legfelsőbb tanács előtt. A jelentés alapján a békekötés elhatározta, felszólítja a Huszár kormányt, küldjön minél előbb megbízottakat a Páris melletti Neully városába, a béketárgyalások megkezdése érdekében.

DEPORTÁLTATJÁK A RADIKÁLISOKAT

Az Egyesült Államokból deportálandó vörösök magukkal vihetik feleségüket és gyermekeiket is, mondják a hatóságok.

Alexander Berkman és Emma Goldmann ügyvédjének nyilatkozata.

NEW YORK, dec. 3. — Harry Weinberger, Alexander Berkman és Goldmann Emma ügyvédje kijelentette, hogy Caminetti, a fő bevándorlási biztos arról értesítette őt, miszerint a deportálandó vörösök magukkal vihetik távozásukkor a családjukat is.

„Ha azok közül a radikálisok közül, akiket ön képvisel — mondja az értesítés — valakinek van családja és a magával akarja vinni, állíthaton ki folyamodványt és iránymutatást akkor az illető radikálisoknak a családja is elmehet Szoviet Oroszországba, ahova a vörösök a legközelebbi időben már deportálni fogjuk.”

Weinberger szerint a radikálisok addig maradnak Ellis Islandon, amíg az Egyesült Államok az orosz tanácsköztársaságot el nem ismeri. Szerinte csak akkor lehet ezeket az embereket abba az országba deportálni. Weinberger szerint ez pedig hamarosan be fog következni. A legtöbb deportálandó kijelentette, hogy ő maga akarja az utazási költségeit fedezni. Caminetti értesítése közölte, hogy ő utazási költségeit fedezni. Caminetti szerint a vörös gárdának adják át őket, nem a fehéreknek.

Wilson és a vasutak.

Az elnök egyelőre nem intés ismeretét a kongresszusosok a vasutak ügyében.

WASHINGTON, dec. 3. — A Fehér Házban kiadott hivatalos jelentés szerint Wilson elnök ad dig nem intés ismeretét a kongresszusosok a vasutak ügyében, míg Hines vasuti főigazgató be nem fejezte tárgyalásait Cund-minszterrel és Esch képviselővel, a vasutak ügyét szabályozó bizottság két főtagjával.

A tanácskozás befejezése után a vasutak főigazgatója jelentést tesz az elnöknek és ez az iszentezt a jelentésnek megfelelőleg fogja megfogalmazni.

Hir szerint eddig nem állott be változás az eredeti tervben, amely szerint a vasutakat januárban elesein adják vissza az eredeti tulajdonosoknak.

A TŰZ ALDOZATAI

BALTIMORE, dec. 3. — Az a tűz, amely tegnap reggel pusztított a Canton Lumber Co. itteni telepén, később áterjedt a Spedden Shipbuilding Co. területére és ott hatalmas pusztítást vitt véghez. A tűz hat házat teljesen tönkretett. A kár meghaladja az egy millió dollárt. A tűz okát kutatják.

A MEXIKOI BONYODALOMHOZ

Felül: William O. Jenkins és társai, mely mutatja (1) Pueblát, ahol Jenkins fogságban tartják. (2) Mexico City, a feloldult köztársaság fővárosa. (3) El Paso, ahol teljes hadiállásban van, az események kialakulását, erős amerikai seregek. Alul, balról jobbra: Alvaro Obregon tábornok, Pablo Gonzalez tábornok és Venustiano Carranza, a mexikói köztársaság elnöke.

ISMÉT EMELIK A KÖZVETÍTŐ NEM CSEH-SZLOVÁKIA RUHANEMŰ ÁRÁT KELL AMERIKA ÉS ÚJ HADSEREGE MEXICO KÖZÖTT

A nagykereskedők szerint a ruhanemű ára a jövő esztendőben legalább ötven százalékkal fog ismét emelkedni.

As árak emelkedése egyformán vonatkozik férfi és női ruhára.

CHICAGO, Ill., dec. 3. — A jövő esztendő valószínűleg nagyon szomorú kilitásokkal fog kezdődni. A ruhaneműk ára valószínűleg ismét ötven százalékkal fog emelkedni, mint az előjelek mutatják.

Férfi ruha és női ruha gyárak és nagykereskedők majdnem kivétel nélkül azon a véleményen vannak, hogy a ruhanemű árának emelkedése következik be a közel jövőben. Kijelentették egyttal, hogy ennek oka a munkaviszonyokban és a nyersanyag hiányában keresendő. De a kormányt is kárthatják, mondva: ha a kormány oda hatott volna, hogy a háború előtti állapotok visszatérjenek, ez az áremelkedés nem következett volna be.

A női ruha kereskedők sokkal sötétebbnek látják a helyzetet, mint a férfiruha kereskedők, egyrészt azért, mert az áremelkedés az ő szakmájukban sokkal nagyobb lesz és sokkal éreztetőbb, másrészt pedig azért, mert a vevőknek legalább ötven százaléka el fog maradni a nagy drágaság miatt.

Óriási tűzvész.

BALTIMORE, dec. 3. — Az a tűz, amely tegnap reggel pusztított a Canton Lumber Co. itteni telepén, később áterjedt a Spedden Shipbuilding Co. területére és ott hatalmas pusztítást vitt véghez. A tűz hat házat teljesen tönkretett. A kár meghaladja az egy millió dollárt. A tűz okát kutatják.

A szomszédos országokban tapasztalható nyugtalanság miatt Cseh-Szlovákia kénytelen új hadsereget szervezni.

Attól tartanak, hogy Carranza Villával fog majd egyetúlni.

WASHINGTON, dec. 3. — A mexikói bonyodalmak dolgában olyasfajta híresztelések is felmerültek, mintha az amerikai kormány idegen hatalmaságoknak, de különösen az A. B. C. hatalmaknak, vagyis Argentínának, Brazíliának és Chinének közvetítést remélné. Ezekre a híresztelésekre vonatkozóan Lansing külügyminiszter tegnap kijelentette, hogy azok minden alapot nélkülöznek és, hogy még csak szóba sem érdemes az Egyesült Államok kormányának magának közvetlenül akarná elintézni a maga függő kérdéseit Mexikóval.

Kijelentette a külügyminiszter, hogy az Egyesült Államok és Mexiko egymás között, minden külső befolyás mellőzésével fogják elintézni a maguk ügyét, ha a két ország között szakadásra kerülne a dolog.

Ebben a kérdésben pedig nagyon kitérés. Ha mexikói kormány nem tesz eleget az amerikai kormány újabb felkérésének és nem bocsátja azonnal szabadon Jenkinset, a letartóztatásban levő konzuli ügyvivőt, akkor az Egyesült Államok kényserinteni fogja Mexikót arra, hogy feleljen és követeljen az Egyesült Államoknak kell majd felelnie. Kijelentette Lansing egyben azt is, hogy ellentétben azszal az iránnyal, amelyet William Jennings Bryan volt külügyminiszter követett annak idején, aki elrendelte, hogy az Egyesült Államok polgárai hagyják el Mexikót, mikor a dolog szakításra került, s a maga részéről egyetlen Mexikóban élő amerikai polgárnak sem ajánlotta a távozást.

MAJDNEM KÉSZEN VAN MÁR A SZABADSÁG 1920. ÉVI NAGY KÉPES NAPTÁRA

A Szabadság szerkesztősége és nyomdai műintézte, elküvetelt minden lehető, hogy ez a naptár felülmúljon minden előző naptár tartalmában és kiállításában egyaránt.

Karácsonyi ajándéknak kapja minden egyes előfizető, a ki hátrálában nincsen és csomagolással és szállítással költség fejében

25 centet beküld

25 centet

NÉMETORSZÁG NEM IRJA ALÁ A BÉKE ZÁRADÉKÁT

Párisban úgy értesültek, hogy Németország nem hajlandó aláírni a békeszerződés záradékát, amelyet átnyújtottak neki s amelyet átnyújtottak neki.

Általában az Egyesült Államok szénátusát kárthatják az eset miatt.

PARIS, dec. 3. — A békekongresszus legfelsőbb tanácsa arról értesült, hogy Németország nem hajlandó aláírni a békeszerződés záradékát, amelyet átnyújtottak neki s amelyet átnyújtottak neki.

„Az a hír szivárgott ki a francia fővárosban, hogy Kurt von Lersner báró, a német békekongresszus elnöke hétfőn reggel látogatást tett Dutastanál, a konferencia titkárnál és a német kormányt a határozatáról értesítette a konferenciát.

Ez a fordulat megerősíti azokat a híreket, amelyek arról szólnak be, hogy Németországban az utóbbi időben reakcionárius hangulatok kerekedtek felül. Azok, akik a német viszonyokat jól ismerik és azokat állandó figyelemmel kísérik, azt mondják a békekongresszus előtt, hogy Németországban szinte máról holnapra megváltozik a vélemény, ami főleg annak köszönhető, hogy az Egyesült Államok szénátusa nem ita eddig alá a békeszerződést.

E megfigyelők szerint azok, akik az amerikai szénátus határozata előtt határozottan a mellett voltak, hogy a békeszerződést el kell fogadni, most támogatják a német kormányt abban a felfogásban, hogy a békeszerződés záradékában emellett kárterítést, amelyet Németországnak a Scapa Flowban elsüllyesztett hajók miatt kellene a szövetségeseknek fizetnie, nem kell elfogadni, holott a szövetségesek ettől függővé, hogy a békeszerződés végérvényesen életbe lépjen.

As itt tartózkodó német delegátusok szerint a németek nagyon ellene vannak, hogy a szövetségesek törvényszék elé állítsák azokat a német tiszteket, akik Franciaországban és Belgiumban kegyetlenkedtek a háború alatt. A konferencia legfelsőbb tanácsa tiltakozott a német kormánytól az ellen, hogy az országban nagyobb hadsereget tartssanak, mint amekkorát szerződés megenged.

LONDON, dec. 3. — Egy Prágából érkezett hír szerint a nemzeti honvédelmi bizottmány ott tilást tartott a napokban, Klotfác elnöklete alatt, ahol elhatározták, hogy az új cseh-szlovák nemzeti hadsereget megteremtik, illetve a rég utja szervezik. Ennek az új hadseregnek a szervezete főleg Klotfác flete és a részleteket is ő dolgozta ki.

(Folytatás a 3. oldalon)

SÁGGAL!

an ismerve, renye, ideges vedő Nők és anem szerzet arcánját, at. Vegyen

ERTESITÉS

US, OHIO ELOFIZETŐINKHEZ.

ük Columbusban, (O.) la tóniket, hogy Almásy Jé. közel napokban fel fogja átrátekos előfizetéseket be-sa céljából.

fogadják öt szivesen.

ttel:

szabadság akroni irodája.

283-35

on a város bármely részéből

ANK G. NUNN

lametrendezéshez

LORAIN AVENUE,

Two Halli szomszéd.

ubulance. — Invalid kocsik.

ard 7711. — Guy, Lorain 108

AGODI MAGYAR ORVOS

inger Ernő magyar orvos

az összes orvosi tudomá-

sz. Címér: 1853 GRANT

szeg, Ill. — Rendel: d. e.

ig. D. u. 6-tól 8-ig. Va-

c. 40-től 42-ig. Telefon:

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

4.

SZABAD

MAGYARORSZÁGBA

1000 Korona \$11.50
10,000 Korona \$110.00
25,000 Korona \$275.00
50,000 Korona \$525.00

SZÁZEZER
KORONA
EZER
DOLLAR

ismét a pénzküldés egész Magyarország területére. Egyforma biztonsággal lehet pénzt küldeni a régi Magyarország bármely részére. Ugy a megazsított területekre, Felső-magyarországra, Csehoszlovákiára, Erdélybe, Romániába, a Bánátra, Jugoszláviára, a régi Horvát-Szlavon területekre, mint pedig a meg nem szállott, szabad Magyar területekre, szóval mindenhol, a hol magyarok laknak.

A ki eddig visszatartotta pénzét attól való félelmében, hogy talán azt nem fogják otthon megkapni, azonnal küldje be, hogy azt a lehető leggyorsabban elküldhessem.

Jönnek a hírek az északról, hogy mily végtelen drágaság van. De megnyugtató legalább az a tudat, hogy pénzért jövedelmét mindent le lehet kapni. A drágaság viszont csak az otthoni pénz értékének a csökkentése miatt nagy. Ha egy pár csizma 1000 koronába kerül, mint azt írják, akkor az a pár csizma, ha arra, innen küldjük a pénzt, alig kerül valamivel többre, tíz dollárral. Ennyit pedig ugyebár Amerikában is kell egy pár csizmáért fizetni.

CSEHO-SZLOVÁKIÁBA

1000 Korona \$22.00
10,000 Korona \$217.00
25,000 Korona \$543.75
50,000 Korona \$1075.00
Száz ezer Korona \$2,100.00

ERDÉLYBE

1000 Lei \$40.00
25,000 Lei \$993.75
50,000 Lei \$1975.00
100,000 Lei \$3925.00

EZÉRT
KÜLDJÖN ANNYI PÉNZT CSALÁDJANAK,
AMENNYIT CSAK TUD.

ALAPITTATOTT 1896-BAN

KISS EMIL

BANKAR

133 SECOND AVE. NEW YORK

AZ ELNÖKI ÜZENET AZ IPARI KONFERENCIÁN

A konferencia széles alapon vette tárgyalás alá a különböző ipari reformjavaslatokat.

WASHINGTON, dec. 3. — A második ipari konferencia mai ülésén felolvasták Wilson elnöknek a kongresszushoz küldött üzenetét, különös tekintettel annak a munkáskérdéssel foglalkozó pontjaira.

A konferencia ma különben teljes hat órán keresztül a legbelsőbban foglalkozott a döntésre fenntartott különböző problémák tárgyalásával.

Előszörban tárgyalás alá vették az állandó döntőbíró megagregvzésének kérdését mindennemű munkáskérdésekben. Tárgyalták a bevándorlás kérdését, a külföldiek elhelyezkedését az amerikai iparokban, a létfenntartás költségeit, valamint a munkabérek és a munkaidő kérdéseit is.

Egy bizottságot is választottak, melynek Wilson munkügyi miniszter, Herbert Hoover, Gregory volt igazságügyi miniszter és Julius Rosenberg lettek a tagjai és amely bizottság a Fehér Háza felkereste Tamm elnöki titkárt, akivel a konferencia költségeinek megtérítése felől értekeztek.

Közvetítő nem kell Amerika és Mexico között.

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

lotta azt és, amennyiben mégis elmennek Mexikóba, ezt csak a saját kezdeményezésükre teszik.

Abból a körülményből, hogy Villa véres bosszút állott Angeles kivégzésért a carranzai partikánokat, sokan azt követelték, hogy Carranza, számolt tartott, amelyben ki-

MAGYARORSZÁGBA

1000 Korona \$11.50
10,000 Korona \$110.00
25,000 Korona \$275.00
50,000 Korona \$525.00

SZÁZEZER
KORONA
EZER
DOLLAR

ismét a pénzküldés egész Magyarország területére. Egyforma biztonsággal lehet pénzt küldeni a régi Magyarország bármely részére. Ugy a megazsított területekre, Felső-magyarországra, Csehoszlovákiára, Erdélybe, Romániába, a Bánátra, Jugoszláviára, a régi Horvát-Szlavon területekre, mint pedig a meg nem szállott, szabad Magyar területekre, szóval mindenhol, a hol magyarok laknak.

MAGYARORSZÁGBA

1000 Korona \$11.50
10,000 Korona \$110.00
25,000 Korona \$275.00
50,000 Korona \$525.00

SZÁZEZER
KORONA
EZER
DOLLAR

ismét a pénzküldés egész Magyarország területére. Egyforma biztonsággal lehet pénzt küldeni a régi Magyarország bármely részére. Ugy a megazsított területekre, Felső-magyarországra, Csehoszlovákiára, Erdélybe, Romániába, a Bánátra, Jugoszláviára, a régi Horvát-Szlavon területekre, mint pedig a meg nem szállott, szabad Magyar területekre, szóval mindenhol, a hol magyarok laknak.

MAGYARORSZÁGBA

1000 Korona \$11.50
10,000 Korona \$110.00
25,000 Korona \$275.00
50,000 Korona \$525.00

SZÁZEZER
KORONA
EZER
DOLLAR

ismét a pénzküldés egész Magyarország területére. Egyforma biztonsággal lehet pénzt küldeni a régi Magyarország bármely részére. Ugy a megazsított területekre, Felső-magyarországra, Csehoszlovákiára, Erdélybe, Romániába, a Bánátra, Jugoszláviára, a régi Horvát-Szlavon területekre, mint pedig a meg nem szállott, szabad Magyar területekre, szóval mindenhol, a hol magyarok laknak.

MAGYARORSZÁGBA

1000 Korona \$11.50
10,000 Korona \$110.00
25,000 Korona \$275.00
50,000 Korona \$525.00

SZÁZEZER
KORONA
EZER
DOLLAR

MILYEN AZ ÖN VÉRE?

Miért Ön oly gyenge? Miért fárad ki oly hamar? Miért levert, bágyadt, miért nem jókedvű, miért nem tud ugy enni, aludni, mint régebben? Miért szédül néha, miért izgatott, haragos?

FELELET:

Gyenge, hig, vizes vér, gazdag, piros, egészséges, sűrű vér helyett. Ha azt akarja, hogy egészséget, erőt adó

JÓ, DUS, PIROS, ERŐS VÉR

legyen, akkor próbálja meg a használatja pár hétig az érték által kipróbált s fíldott

Saturnin Éleltali s Vasas Pirulák.

Ha nyugtató üveggel megvizsgálja egy cseppet a saját véréből s azt összehasonlítja egy más, egészséges férfi vagy nő vérével, bizonyára megéppné a különbség. Sokan vannak, akiknek szervezete szétbomlik s letűnik az élet terének sulya alatt, még pedig oly korban, amikor a legjobb erőt s egészséget kellene élvezniük, csak azért, mert nem használják időközönként oly vasat s más életet s erőt adó anyagokat, melyek oly szükségesek a szervezet felújításához, mint a gépnek az olaj s melyek nélkül ember el nem lehet az első ifjúság elmúltja után.

A SATURNIN ÉLETITAL S A VASAS PIRULÁK

táplálják az idegeket s izmokat s ezáltal megerősítik a szervezetet, hogy az rendszeren működésben s megerősítik a felsorolt bajokat.

Egy üveg Saturnin Éleltali ára egy dollár s 25 cent, öt üveg három dollár. Egy doboz Vasas Pirula 65 cent, hat doboz három dollár. Egy kúrához való teljes készlet, öt üveg Saturnin s hat doboz Vasas Pirula egyszerre küldve nyolc dollár. Használati utasítással postán küldjük a világ minden részére.

Orvisekden azonban a nagyszámú utánzatoktól s hogy a valódi szerkezet kapja, küldje a pénzt s rendelését erre a címre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road, Cleveland, O.
Valódi, hatásos gyógyszerek minden betegség ellen. Receptek pontos elkészítése.

PENZKÜLDES

KÖZELEDNEK A Karácsonyi Ünnepek KEVÉS DOLLARRAL Boldog Ünnepeket szerez az óházában élő hozzátartozóinak. Adja fel pénzküldeményeit még ma, hogy az idejében megérkezzen.

STANDARD BANK

HUGO LEDERER BANKHAZA
AVE B. COR. 4th ST. NEW YORK

AZ OHIOI SZÁRAZ TÖRVÉNY SORSA

A végrehajtására vonatkozó újabb törvényjavaslat rövidesen az állami törvényhozás elé kerül.

Eppen olyan szigorú, mint a megbuktatott Crabbé-féle törvény.

COLUMBUS, O., dec. 3. — C. C. Crabbé állami képviselő, akinek az állami törvényhozó testület által elfogadott javaslatát, amely a prohibíciós törvény végrehajtására vonatkozó újabb törvényjavaslat rövidesen az állami törvényhozás elé kerül.

SIET A KONGRESSZUS

A karácsonyi ünnepek előtt be akarja fejezni a munkájának nagyrészt.

WASHINGTON, dec. 3.

A Kongresszusnak nagyon sietős a munkája. Az egyes pártok vezetői kiadták a jelszót, hogy sietnie kell a munkákkal, hogy azok még a karácsonyi szünet előtt be lehessen fejezni.

A pénzküldés napi árfolyama

(Változásnak kitve)
100 CZEHO-SZLOVÁK KORONA . . \$2.30
100 JUGOSZLÁV KORONA . . . \$1.40
100 ROMÁN LEI \$3.85

Karácsony az Ó-házában!

A mostani alacsony árfolyam nagyszerű néccsára az American Express Company még mindig nem fogad el pénzküldeményeket, melyek abba az országba küldendők. Milyen érdekesít kapunk, hogy a Magyarországra küldött pénzküldés biztosan és fennakadás nélkül lesznek kiutalva, újból megindítjuk is az átutalásokat és Önök hirdetésük révén értesítve lesznek általában, ahol a lehető legalacsonyabb árak lesznek jöszve.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT
2048 East 9th Street, Cleveland, O.
65 Broadway, New York.

Bármikor pénzt küld bárhová, követelje az American Express Company törvényét. Ez biztosítja Öst károsodás ellen.

NAGY SZTRÁJKOK ITALÁBAN

Rómában, Firenzében és Milánóban szünetel a munka. — Az utóbbi helyütt véres zavargások voltak.

ROMA, dec. 3. Rómában, Firenzében és Milánóban ma általános sztrájk vette kezdetét és minden munka szünetel. Milánóban véres zavargások voltak, melynek folyamán két ember meghalt és sokan megsebesültek.

Mindhárom városban úgy a szocialisták, mint a loyaltisták táborra tüntéseket rendezet.

A parlament folytatja a munkálkodását. A király Tittoni volt olasz külügyminisztert nevezte ki a felsőház elnökévé.

A képviselőháznak az elnöke Orlando volt miniszterelnök, a kormány jelöltje lett.

A király trónbeszéde általában jó hatást tett. A vatikán tetszését különösen az a kijelentés nyerte meg, hogy a béke nemcsak a győzőkre, hanem a legyőzöttekre is ki kell terjedni.

A minisztertanács tárgyalás alá vette Milo tengernagynak az ügyét, aki a dalmáciai olasz csapatok parancsnoka volt és akikt D'Annunzio 'olasz Dalmácia' kormányzójává nevezett ki. Erről a tisztségről Milo később tudvalevően leköszönt. Hír szerint a legfelsőbb katonai bíróság veszi hamarosan kezébe az ügyet.

Elfoglák már a hírhedt wyomingi vonatrablót.

Bill Carlisle átlétet tudóval került az üldözött csapat kezére. Esetleg életben marad.

Egy erdei vadászkönyvből rejtőzködött a halálraítánt bandita.

DOUGLAS, Wyo., dec. 3.

William Carlisle, a Union Pacific vasutársaság vezetőinek réme, aki legutóbbi rablása óta három hétig sikertelen bujdosott a wyomingi rancheken, erdőkben, hegyek közt, jöllehet egy ezred szövetségi katonára, számtalan vasuti és polgári detektív s fegyveres farmer üldözötte fáradságát, tegnap kérésként. Frank Williams farmernek érdekében egy vadászkönyvből akadtak rá az üldözők Glend, Wyo. határában. Carlisle elszántan védekezett, de végre is győző járta át a tudejét s kénytelen volt megadni magát.

A szibériai helyzet a képviselőházban.

Rhodes missouri képviselő fontos kérdőpontokat tartalmazó javaslatot terjesztett a ház elé.

Washingtonból vett hír szerint Rhodes missouri képviselő határozati javaslatot terjesztett elő a képviselőházban, azt indítványozva, hogy a külügyminiszternek kötelezessék kimerítő felvilágosítást adni ezekben a kérdésekben:

1. Mért vannak még mindig amerikai katonák Szibériában és meddig fognak még ott maradni?

2. Mennyi angol, francia, olasz s japán katona van ma Szibériában?

3. Visszahozták-e már Szibériából az összes besorozott amerikai katonákat?

4. A japán kormány kinyilvánította-e már a szibériai programját és ha igen, vajjon milyen állás és milyen irányú is ez a program?

Elmondotta Carlisle, hogy a mióta a Union Pacificnek Los Angeles felé haladó gyorsvonatán rablást követett el, a Laramie helység vidékén bujdosott.

A rancheken, ahol magfor a program!

dult, nem tagadta kiletét, sőt kérkedett vele. A farmerek, ranchepek, kaubojok nem merték, vagy nem akarták elfogni s rendőrképre adni. Végre szombaton értesítette valaki a hatóságot a bandita hollétérol.

Amikor a Union Pacific vonatáról leugrott, az utána röpiett golyók közül egy a kezébe furdott. Mivel orvost nem talált bujdosása közben, a golyót nem vétethette ki. A kórházban ettől is megszabadították az orvosok, akiknek az a véleménye, hogy a hírhedt bandita életben marad.

Carlisle erős őrizet alatt van a kórházban, ahonnét, mihelyt javulni fog állapotát, visszazsallítják a rawlinsi fegyház kórházába.

A banditát, aki tudvalevően a rawlinsi fegyházból szökött meg alig egy nappal a Los Angeles Limited kirablása előtt, 1916-ban itelték el többrendbeli vonatrablásért. 1915. utolsó hónapjaiban egyik vakmerő rablást a másik után követte el. Végre 1916. áprilisában elfogták, miután Hanna, Wyo. közlemben kirabolt egy vonatot. Két nappal később már elültették s utban volt a fegyház felé. A börtönben jól viselkedett a bandita. Sweateerek tette a katonák részére, megtakarított pénzt Liberty Bondokba fektette. A fegyházból úgy szökött meg, hogy belebujt egy nagy ládába, amelyben a rabok által készített ingeket szállították el valamelyik cégnek. A vasúttállomáson aztán fölfestette a ládát és kimászott belőle. Még aznap elkövette a vonatrablást. Az üldözése sok ezresébe került az államnak és a Union Pacific vasutársaságnak.

NAGY A BEVITEL NÉMETORSZÁGBA

Különösen az Egyesült Államok és Anglia ért el szép eredményeket a fegyverszünet megkötése óta.

Mint Washingtonból jelentik, a fegyverszünet megkötése óta úgy az Egyesült Államok, mint Anglia egyre növekvő üzleti összeköttetést kezdett Németországgal. Ezt különösen a szövetségi kereskedelmi kamara most kiadott jelentésében foglalt adatok bizonyítják.

Az Egyesült Államok az év első tíz hónapja alatt összesen 62.420.090 dollár értékű árut vitt ki Németországba, míg onnan a behozatal az Egyesült Államokba 4.914.787 dollárra rogt.

Anglia a fegyverszünet megkötése óta egész október elsőjéig több mint nyolcvan millió dollár értékű árut vitt ki Németországba, míg a Németországból Angliába behozott áruk értéke 1.085.000 dollár volt.

Az Amerikából Németországba kivitt árumennyiségből 20.663.211 dollár értékű októberben vittek ki. A szövetségi kereskedelmi kamara szerint, noha Anglia nagy gyorsasággal vette fel a kereskedelmi viszonyt Németországgal, mégis az Egyesült Államok hamarosan utól fogja érni, de sőt el is fogja hagyni.

OS ÁLLAMI
K OLDALON
ainak szánt
arabb, hogy
ék.

MI BANK

KUZLET:
Second Ave.
83rd Street

283-85

ondik Mihály
AR FOGORVOS

fel 9-16 este 8 óráig
10-12 óráig.
Buckeye Road
Cleveland, O.

JOROS JANOS

nyar fogorvos.
e Road, Cleveland, O.
tel. 911 9-16i este 8-ig.
útján 2-5-ig

KEKET

előség mellett, a
süldünk. A pénz

REK

án küldi. Bővebb

HERS

ASSAIC, N. J.

AKÁRHOVÁ

atosabban meg-
legbiztosabban
küld.

lett akárhová
süség barátja.

Z

rodája

AVEN, CONN.

lingford, Conn.

g bizható cég.

Honfitárs!

Ha pénzt akar
küldeni az ó-
házába. Ha az
ó-házába akar
utazni,
Erdélybe, Cseho-
etekre, mielőtt

lommal hoz-
gönylőleg.
REZZUK.

ANKÁR

ew York City
th Str.

B. JÓZSEF
sztyály vezetője.

y Villanyos
Ajándékok

at. Egy va-
főző mindig
p vagy egy
kát és több
fogassa meg
szeléseinket.

Company

CLEVELANDI HIREK.

ELHALASZTOTT TÁRGYALÁS.

As segélyárnak a polgármester ellen indított pere csak dec. 9-án kerül tárgyalásra.

Megirtuk, hogy az American Steel and Wire Company Westenhaver szövetségi bíró törvényszékéhez fordult avégett, hogy Davis polgármesternek és Smith rendőrfőnöknek tiltsa meg, hogy a sztrájkterés végett importált munkásokat letartóztatassák és eltoloncolják a városból.

Westenhaver bíró tudvalevőleg kedre, december 2-ára idéztette maga elé a polgármestert és a rendőrfőnököt. Kedden aztán úgy határozott az a bíró, hogy a kihallgatást elhalasztja december 9-ére, hogy Davis polgármesternek és Smith rendőrfőnöknek több ideje legyen affidavitok készítésére.

A polgármester Day volt az ügyvédi bírót fogadta fel ügyvédjének ebben az ügyben.

VASÁRNAPI SZINELŐADÁS.

A Luxemburg Grófjának Palásthy Sándor színtársulatának legjobb erői lépnek fel.

Palásthy Sándor színtársulata vasárnap délután a Prospect színházban feledhetetlen órákat készílt szerezni Cleveland színházátogató magyarságának. Nagy zenekarral, fényes díszletekkel, kitűnő szerepeltetéssel bemutatja Lehár Ferenc bájos zenéjű operettjét, a Luxemburg grófját, amely zenei tekintetben méltó párja a Vig Özevgynek.

A szerepeket úgy osztotta ki Palásthy Sándor igazgató, hogy mindegyik jó kézbe került. Bó alkalma lesz énekadást ragyogtatni Huszár Margitnak, Hegedűs Lajosnak, Váradi Juhászának, P. Tábornak, Fridának, Torday Erzsike-nek a többi jó énekesnek. Pompás komikus szerep jut Horváth Lajosnak, Zsuzsán Aladárnak. Nádassy Miklós, Palásthy Sándor, H. Lóvay Margit és H. Lóvay Elsie szintén fellépnek kitűnő szerepekben.

Az előadás pont fél 3 órakor kezdődik. Jó lesz a jegyeket már most megváltani, nehogy tolongás legyen a színházi pénztárnál és sokan kénytelenek legyenek jegyjátsá visszafordulni a színházhoz.

POLGÁROSODÓ MAGYAROK.

Körülbelül ugyanannyian folyamodnak polgárpapírra, mint amennyien utlevélet kérnék.

Cleveland magyarsága nagy számban folyamodik mostanában polgárlevélért. Hétfőn például nem kevesebb mint 100 magyar jelentkezett első papírra a postapületben levő polgárosító hivatalban. De ugyanakkor körülbelül százán állottak magyarok a bevándorlási felügyelőnek szemben levő hivatala előtt is, hogy utlevélért folyamodjanak.

A polgárosító hivatal szerint az a két szám majdnem minden nap egyforma.

OLASZ MEGSZENTELNI egy nap délután 4 órakor. LAKATVÉ BÉRMÓ (Szent Péter). Megszentelt a Szent Péter és Péter és Péter és Péter. E. W. Groves a szentelési szövegében.

A VESEBAJ JELEI

a hátfájás, derékfájás és általános elgyengülés. Nyílkor ne szaladjon fűző-fához, hanem forduljon egyenesen hozzánk és rendelje meg az egész világon ismert

UROSOL

vese és szervezet rendbehozót, amely akkor is használható, hogyha baj már idült. Egy adag \$2.00, hat adag, teljes készlet \$5.00. Egyedüli készítője a

szent háromság FÜGYŐGYSZERTÁR 302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

UJABB TITOKZATOS GYLKOSSÁG.

Megölték ismét egy rendőrségi besúgót. — Carl Calabrese 29 éves olasz munkást agyonlőtték a Dunham roadon.

Cleveland határában ismét gyilkosság történt, olyan gyilkosság, amely a clevelandi gonosztevők bosszúműve. Agyonlőtték a Dunham roadon egy Carl Calabrese nevű 29 éves olaszt, aki nemrég felespott rendőrségi besúgónak. Elárulta azokat, akikről tudta, hogy bűntettekben vettek részt a a rendőrség így könnyen letartóztathatta őket.

Calabrese holttestét az utementi árokban lalták meg. Azt hiszik, hogy a merénylők autóbombázni hívták meg Calabrest a Dunham roadon végzetek vele. A testébe négy golyót repitettek.

Ugyanott történt a gyilkosság, ahol legutóbb Joseph Scrambera olasz gyümölcskereskedő lötték agyon.

Hogy boszúból ölték meg Calabrest, bizonyítja az a körülmény, hogy sem pénzt, sem ékszerit nem rabolták el.

WHISKYT KERESNEK A TETŐRÖK.

Fried Jenőnek 3391 E. 121. streeti otthonából 3000 dollár árát rabolták el.

A betörők whisky után szaglásznak mostanában. Ahol nagyobb mennyiségű papramorogót sejtettek, ott előbb-utóbb megpróbálkoznak a betöréssel. Hétfőre virradóra négy helyen is garázdálkodtak whisky tolvajok. A legnagyobb sikerrel Fried Jenőnek 3391 E. 121. streeti otthonában dolgoztak. Elvittek a pincéből két hordó konyakot, ami Fried szerint testvérek közt megér 3000 dollárt.

Schwartz Lajos 1247 W. 39. streeti otthonában is betörők jártak az elvittek a pincéből \$1500 értékű italt. A szomszédokban lakó A. M. Hammond észrevette a rablást és többször rálőtt a betörőkre. Azt hiszi, hogy egyiket sikerült eltalálni, mert megtörtorodott, de társra felsegitette az automobilra és elrobogott vele.

Grossman Izidor 9206 Parkgate avenuen levő otthonának pincéjéből szintén kivitték egy hordó whiskyt. Grossman azonban meglepte és elriasztotta őket. A betörők kénytelenek voltak a zsákmányt hátrahagyni.

HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Konrad János (Gömör megye, nagy-szalombi) és neje, szül. Antoni Borbála (Gömör megye, Jolsvai illetőségű) honfitársaink november hó 26-án tartották meg 15 éves házasságuk évfordulóját, mely alkalommal Sándor fiuk igen szép virágcsokorral, míg Margit és Olga leányuk igen szép kézimunkával kedveskedtek szülőiknek.

GYÁSZJELENTÉS.

Ezzel tisztelettel hozom honfitársaim és barátaim tudomására, hogy szeretett feleségem, Lonye Ilona, e hó 2-án, délután 1 órakor, 24 esztendői boldog házasságát követően elhunyt.

Temetése csütörtökön, december hó 4-én, délután két órakor lesz a 1187 E. 167-ik utcai gyászszobából. Gustave Lonye.

A VESEBAJ JELEI

a hátfájás, derékfájás és általános elgyengülés. Nyílkor ne szaladjon fűző-fához, hanem forduljon egyenesen hozzánk és rendelje meg az egész világon ismert

UROSOL

vese és szervezet rendbehozót, amely akkor is használható, hogyha baj már idült. Egy adag \$2.00, hat adag, teljes készlet \$5.00. Egyedüli készítője a

szent háromság FÜGYŐGYSZERTÁR 302 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

PALÁSTHY SÁNDOR SZÍNTÁRSULATA 1919 December 7-én, vasárnap délután 2.30-kor

A PROSPECT SZÍNHÁZBAN

Színre kerül a színtársulat összes tagjainak fellépésével Lehár Ferenc gyönyörű aszp zenéjű 3 felvonásos Operettje

Luxemburg Grófja

Jegyek előre válthatók Kövessy Mihály ültöztetőnél, 2562 East 81th St. Telephone Princeton 181 és a szokott magyar ültöttekben.

Vidéki előadások: AKRON: December 7-én, vasárnap este a South High Schoolban LUXEMBURG GRÓFJA.

Az elnök választás előcsatározásai.

Csak a naptár szerint van messze az elnök-választás ideje. — McAdoo lesz a demokraták hivatalos jelöltje. — So. Dakota állam furcra törvénye. — Megkezdődnek tavasszal az elő-választások.

A naptár szerint nagyon messze van még az elnökválasztás napja, de a politikai életben másképp számítják a napokat. A pártpolitikusok véleménye szerint, nagyon is közel vagyunk már az elnökválasztás napjához. A közlekedést jellemzi az a körülmény is, hogy a 48 állam egyikében 30 napon belül el kell dölnie annak a kérdésnek, ki pályázik a magas hivatalra.

South Dakota állam törvényei kimondják ugyanis, hogy az állam tíz-elektorának szavazatát csak az a jelölt kaphatja meg, aki január hó elsőjéig hivatalosan tudatja az állam-l, hogy pályázik az elnökségre és bejelenti, hogy jelölteti magát. Ugyanez a törvény meghatározza, hogy az elnökjelöltek kötelesek programjukról értesíteni az államot, de az értesítés elegendő, ha mindössze nyolc szóból áll.

Január elsőjéig megtudja tehát az amerikai nép, hogy Woodrow Wilson számít-e arra, hogy minden amerikai hagyomány ellenére, harmadszor is "fut", hogy Charles Hughes gondol-e komolyan arra, hogy kiközösüljön az 1916-os csorbát, hogy William Howard Taft számít-e a feltámadásra és hogy William Jennings Bryan komolyan veszi-e még önmagát.

Nagyon valószínű, hogy január elsőjéig hosszu listát alkot majd a politikai pártok és az önjelöltek névsora, de kétségtelen, hogy sok tekintetben hozzájárul a helyzet tisztázásához. South Dakota állam furcsán hangzó törvénye, melynek kétségkívül legérkezőbb része a nyolc szavas programm McAdoo a multban is min-

U. S. Army holmik kiürüstása

25%-tól 50%-ig takaríthat meg KARACSONYI BEVASÁRLÁSAIN.

Az ünnepekre való bevásárlási alkalmával oszom pénst takaríthat meg, ha dusan felserelit raktárunkból az Egyesült Államok kormányja által a katonáknak és a tengerészeknek rendelt holmikból vásárol.

- A mi leszállított áraink meggyőzik majd arról, hogy állításkunk igaz. Slipover Sweaterok, puha, nehéz szövés \$2.95 \$4.25-\$7.50 Gyapju harisnyák, 3 pár \$1.00 Gyapju harisnya 1 pár .50c Tiszti esőköpeny \$3.95 Keveset használt esőköpenyek \$2.00 Vilhar sárcipő \$1.35 Magas szárú gummi csizma \$3.95 Híp csizmák \$4.50, \$3.50 Bőrútmant kabátok, szíjjal, teljes nagyság \$16.50 O. D. Gyapju ing, khaki szín \$4.95

RENDKIVULI OLCÓSÁG

Tiszta gyapju takarók, plaidok. Többféle minta, puha elkészítéssel. Ezeket a takarókat khaki, navy-kék és szürke színben lehet kapni. \$3.45-\$6.95 Az ár Olcsóságainkból már kevés van kéznél, amiért ajánljuk, mielőbb tegye meg választását.

SAM'S ARMY STORES MAIN OFFICE 322 Superior Ave. N. W. 1420 PROSPECT 430 Superior N. W. 1753 W. 25th St. OPEN EVENINGS MAIL ORDERS

A BAKÁS TÖRÖK.

Ali Rıza paşa, a török kormány nagyvezére, mindent elkövet, hogy a szövetségesek kibéküljenek Törökországgal és helyreálljon a régi jóviszony.

denkor a munkásság barátjának tüntette fel magát és letagadhatatlan tény, hogy ezzel a szereplésével bizonyos népszerűséget szerzett magának máris, ami előtt meghajlik még a demokrata párt is és már ez-ért is őt teszi meg hivatalos jelöltnek. Kétségtelen tény, hogy az 1920-as elnökválasztáson óriási szerepet játszanak a munkás-szavazatok, ugyanúgy, ahogy 1916-ban Wilson tulajdonképpen a munkástömegek választották meg. A demokraták abban bíznak tehát, hogy a Wilson-féle munkás-szavazatok megszerzhetik McAdoo-nak.

Az elnökválasztással kapcsolatos előválasztások legelőször New Hampshire államban zajlanak le. Március 9-ike a választások napja és minthogy Leonard Wood tábornok "szülőállama", nagyon valószínű, hogy a választások többsége a republikánus párti katoná mellett áll és arra utasítja a nemzeti konvencióba küldött képviselőket, hogy Wood tábornok jelölésére adják szavazatukat.

Illinois, a nagy államok sorában a legelső, mely szóhoz jut az elnökválasztás előjátékában. Április 13-án választja meg a nemzeti konvenció ötvennyolek tagját. Az eddigi jelek szerint előrelátható bizonyosság, hogy ötvennyolek delegátust arra utasítja Illinois népe, adja szavazatát Lowden, republikánus kormányzóra.

North és South Dakotában március 16-án, illetve 23-án játszódnak le az előválasztások és utána sorra kerülnek a többi államok, úgy hogy tavasz derekára teljesen kialakul az 1920-as elnökválasztási kampány.

Homer S. Cummings a demokrata párt nevében január 6-ikára, Washingtonba, tanácskozási hivat egybe a demokrata vezéreket, hogy elhatározzák, mikor és hol tartják meg az előjelöltök nemzeti konvenciót.

LORAINI HIREK.

A NANI LORAINBAN.

Kelemetky Jenő clevelandi műkedvelő gárdája előadást tart most szombaton este a Kocsicsák Hallban.

Lorain, O. — A magyar negyedben levő Kocsicsák Hallban ismét clevelandiak fognak szerepelni most szombaton este. Kelemetky Jenő műkedvelő gárdája be fogja mutatni a Clevelandban nagy sikerrel előadott Nani c. színdarabot. Az előadás iránt nagy érdeklődést keltett a rendezőség. A fiatal-ságunk multani is alkalma lesz szombaton, amennyiben előadás után tánc következik a gárda saját zenekarának nótái mellett.

MOST SZOMBATON

Dec. 6-án este LORAINBAN a Kocsicsák Hallban

NÁNI

Saját zenekar! Elsőrangú szereplők! Előadás után tánc!

Legyen készen Karácsonyra!

Szerezze be már most a legújabban megérkezett karácsonyi énekeket és a legújabb magyars dalokat. Vidéki honfitársaim ne várjanak az utolsó pillanattig. Küldjék be megrendelésüket most, és a megrendeléssel együtt a pénz money orderen, vagy ajánlott levélben, Mészáros József magyar Columbia gramofon üzletébe.

KARACSONYI ÉNEKEK:

- E 3564 Menyből az angyal. Pásztorok, Pásztorok. E 1549 Csendes éj. Szűz Mária a világnak. E 4357 Minek is van szerelem a világon. Megérem még azt az időt. E 4358 Repülj fecske! Öreg népdalok. E 4318 Szerelmes a nap a holdba. Én vagyok a falu rozsa egyedül. E 4319 Cserebogár, sárga cserebogár. Juhász legény, szegény juhász legény. E 3673 A főburdos mulat. I. rész. E 4277 Végig mentem az ormódi temetőn. Jaj de bajos a szerelem titkolni. E 4072 Mit susog a fehér akác. Ha kimegyek a temető árkaiba. HÁBORÚS LEMEZEK. Jelenetek a világháborúból. E 2978 Kumanova bevétele után. Előőrön az olasz határon. E 2979 Este a lővészárokon. Székelyvér. E 3410 Magyar rab keserve. Idegen országban döbrögnék az ágyuk. KIRÁLY ERNŐ DALAI. E 1958 Megtűntem a sarkadi bíróknak. Arnyékos kis utótkövek. E 1957 Mondták meg a legkisebb Horváth lányt. Huzzad csak. E 1955 Ahol két szív elbucszik. Tegyétek le a koporsót. E 1954 Ha te tudnád, mit szenvedek. Könyörgtem a jószág Istennek. GÖNDÖR AURÉL DALAI. E 1379 Mikor én még legény voltam. Sár a világ, tők a trompi. E 1117 Pittymallik már. I. rész. Pittymallik már. II. rész.

EGY LEMEZ ARA 85 CENT.

Clevelandi honfitársaim minden gépet könnyű részletfizetésre kaphatnak meg.

\$55.10 Gépek a legolcsóbbtól a legdrágábbig, és az összes lemezek állandóan raktáron. FIGYELEM! Vidékre nem szállítok kevesebbet, mint 6 lemezt, a postaköltségek miatt. A west oldali honfitársaim kényelmére az üzlet este és vasárnap egész nap nyitva.

Mészáros József

Legnagyobb és legmegbízhatóbb MAGYAR GRAMOFON ÜZLETE. Az üzlet este és vasárnap egész nap nyitva van. 8321 WOODLAND AVENUE, A Woodland és Buckeye Road elágazásánál. CLEVELAND, OHIO. FÜKÖZLET: 11611 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

UJRA A NEMZETEK LIGÁJA.

LONDON, nov. 29. — Lord Robert Cecil nyíltan kijelentette ismét, hogy erősen amellett van, miszerint Németországnak is helyet kell adni a Nemzetek Ligájában. Egy amerikai államférfiúnak arra a kérdésére, hogy vajjon beengedné-e Németországot a Ligába még az Egyesült Államok előtt, így felelt a lord. Robert Cecil többek között a következőket mondta: "En mindig azon az állásponton voltam, hogy a Nemzetek Ligája tagjainak sorában Németországnak is helyet kell foglalni. Hogy e pillanatban az Egyesült Államok a Ligával szemben milyen álláspontot foglal el, az egy percig se változtatja meg a nézetemet. Fenntartom az eddigi véleményemet: akkor, ha látjuk, hogy Németországban igazán lehet bízni, okvetlenül be kell ereszteni a Nemzetek Ligájába."

Gyönyörű aranyozott óra

Akar egy jó órát? Ha igen, úgy vegye meg azonnal ezt az órát, melyet csak hírdetésünkkel látnak. Ez a legelső aranyozott óra, melyet valaha láttak. Nagyon szilárdan van készítve, ill. kőve van. Kétféle aranyozott órákat mutatja az idők és 20 évi jóállás. Ezen óra rendszer árá \$21.00, de mi rövid ideig gyönyörű aranyozott órákat árulunk \$11.50-ért adjuk. Használt óra rendszer árá \$1.00, de mi rövid ideig gyönyörű aranyozott órákat árulunk \$1.50-ért adjuk. Ne küldje be az órákat, hanem rendelje meg. Válassza ki az órákat, melyeket szeretne megvásárolni. A postán az órákat lakásra hozza. Ne habozzon, hanem rendelje meg, válassza ki az órákat, melyeket szeretne megvásárolni. A postán az órákat lakásra hozza. Ne habozzon, hanem rendelje meg, válassza ki az órákat, melyeket szeretne megvásárolni. AMERICAN SALES CO. 429 East 16 St., Dept. 58. NEW YORK, N. Y.

Egyedüli Amerikában Az Első Magyar

Stempelő Gár

mely valódi hazai árucikkeket gyárt. — Díszítse fel lakását KARACSONYRA és szerezze be ezeket, valamint összes szükségleteit, most, amikor

Még tart a nagy kiürüstás

amelyen 25-30 százalékgig takaríthat meg. Csakis mára kaphatók a legújabb valódi flannel, hirtone, lenvászon és Gyolcsárkúgy vég, mind gárdaszárma. Rameton, cetrák és valódi Fleischer-féle burgolya pamut Berlinert haraszt gyapjúk és sweaterk készítésére.

A legnagyobb választékban vannak feldíszelt, abroszok, kisruhák és hawaii párnák a legújabb divat szerint, valamint selyem és szövésű ruhák, selyem és delinkedők. Valódi hazai módra készített Berlinert harasztkondók leoszálított árban. Szerezze örömet gyermekeinek! Vegyen nekik most Gyermek-játékokat kiürüstált árban.

Vidéki honfitársaink a rendelt árutak fizethetik, amikor azokat átveszik. Levélben pénzt ne küldjenek. Levelekre magyarul válaszolunk. Kérjen magyar árjegyzéket. CHARLES K. GROSS Első Magyar Stempelő Áruk Gyára 8303 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO

A VENDE SZAB

(Az Est 1918)

A hivatali Árvizsgáló rendeletét a helyiségekbe bályozásáról tészkedése a

A nyilvános dái és esti leve, a mik leg ételeket telemek üres főzeléket futatni és ezt Főzeléket szolgálni, a ételt felsz időponttól főzelék felté minemű hus hal kivételé tilos. Az ét zésnél legala nek, illetve pelnie.

Az egyes ga nem leho kezőnl: lev akár üresen dl, illetve dl, illetve dkg., elkész hus vagy Kézbázárut ben szabad gálni, ha az kor egy hus

Az Árviz- május 9-én ben a nyilván ket öt csoport rendelkező marad és mi kezőhelyiség elején szembe betűvel feltu lyik csoportja

A leves ár kezőhelyiség rint 70 fillért jedhet. A fel az egyes csoport 10 korona ké A rendelet életbe

BEÜVEGEZ KÖCSIK

A háború radalmak ablakainak ták és így a zást majdnem ték annál is kocsikat nem mindent elkö a kocsikat ne alább a kitor csinálthassák sa céggel se hogy 15.000 get szállít négyzetméter üveget a szem nak beüvege négyzetméter teres üveget kezesekhez. A méter üveg kórónában áll ég már meg méreteket és rendelte Cs üveg valósn megérkezik és meg is kezdő beüvegezését.

MÉGSY BÉ NISZERT Á SZAM

Budapestre érkezett, hogy volt föltámaszt a proleárdák Mikle Ferenc megbízott agy Mikle Ferenc róssy Bélanál nák számára rák kövelt. tette, hogy ne a város kato már teljesen

Mikle erre hogy felakasztó továbbra is m vetélek teljesít kor Szamuelyh a környéken nem köölte v van az, csak hogy egy ren van és erre v utasítást.

Szamuely ut Mezősyt agyon nem erőstették

A VENDEGLŐI ÉTKEZÉS SZABÁLYOZÁSA

(Az Est 1919 október 29-iki számából.)

A hivatalos lap ma közli az Arvizio Bizottság elnökének rendeletét a nyilvános étkezőhelyiségekben való étkezés szabályozásáról. E rendelet főbb intézkedése a következő:

A nyilvános étkező üzemek a déli és esti étkezési időben, illetve, a mikor étlap szerint meleg ételeket szolgáltatnak ki, kötelesek üres főzeléket, valamint főzeléket feltéttel is kiszolgáltatni és ezt étlapon feltüntetni. Főzeléket mindaddig kell kiszolgáltatni, a míg bármelyik hústétel felszolgálnak. Attól az időponttól kezdve, a mikor a főzelék feltéttel elfogyott, bármely hústétel (szárnyast és hal kivételével) kiszolgáltatni tilos. Az étlapon minden étkezésnél legalább kétféle főzeléknek, illetve köretnek kell szerepelnie.

Az egyes ételadagok nagysága nem lehet kevesebb a következőkénél: leves 2 1/2 dl., főzelék akár üresen, akár feltéttel 3 dl., illetve 30 dkg., köret 1 1/2 dl., illetve 15 dkg., feltét 6 dkg., elkészített csontvelő nélküli hús vagy kolbász 10 dkg. Kolbászarut csak abban az esetben szabad feltételként felszolgáltatni, ha az étlapon ugyanakkor egy hústétel is szerepel.

Az Arvizio Bizottság még május 9-én kiadott rendeletében a nyilvános étkezőhelyiségeket öt csoportba osztotta. Ez a rendelkezés most is érvényben marad és minden nyilvános étkezőhelyiség köteles az étlap elején szembetűnő módon, nagy betűvel feltüntetni, hogy melyik csoportba tartozik.

A fűves ára a nyilvános étkezőhelyiségek csoportja szerint 70 fillértől 2 koronáig terjedhet. A feltét és főzelék ára az egyes csoportok szerint 8 és 10 korona között változik.

A rendelet november 1-én lép életbe.

BEVEGEZIK A VASUTI KOCSIK ABLAKAIT.

A háború folyamán és a forradalmak alatt a vasuti kocsik ablakainak nagy részét kiverték és így a téli időben az utazást majdnem lehetetlenné tették annál is inkább, mert a kocsikat nem is fűtik. A Máv. mindent elkövet, hogy ha már a kocsikat nem fűtheti, legalább a kitört ablakokat megcsináltathassa. A Forgó és Tárca céggel szerződést kötött, hogy 15.000 négyzetméter üveget szállít és pedig 12.000 négyzetméter két milliméteres üveget a személykocsik ablakainak beüvegezésére és 3000 négyzetméter másfél milliméteres üveget a szükséges építkezésekhez. A 15.000 négyzetméter üveg értékét egy millió koronában állapította meg. A cég már megkapta az összes méreteket és az üveget meg is rendelte Csehországban. Az üveg valószínűleg rövidesen megérkezik és a Máv. azonnal meg is kezdi a kitört ablakok beüvegezését.

MEZÖSSY BÉLA VOLT MI- NISZTER AGYONLÖVETTE SZAMUELY?

Budapestre minap az a hír érkezett, hogy Mezőssy Béla volt földmivelügyi miniszter a proletárdiktatúra alatt egy Mikle Ferenc nevű politikai megbízott agyonlőtte.

Mikle Ferenc megjelent Mezőssy Bélánál és a vörös katonák számára szállást és vacsorát követelt. Mezőssy kijelentette, hogy nem tud adni, mert a vörös katonák gazdagságát már teljesen felélték.

Mikle erre megfenyegette, hogy felakasztatja, de Mezőssy továbbra is megtagadta a követelést teljesítését. Mikle ekkor Szamuelyhoz fordult, a ki a környéken tartózkodott és nem közölte vele, hogy kiről van szó, csak azt jelentette, hogy egy reménytelen ember van és erre vonatkozólag kér utasítást.

Szamuely utasítására Mikle Mezőssy agyonlőtte. A hírt nem erősítették meg.

**LÁTVÁNYOSSÁG!
NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK
ÚJ BANKPALOTÁJA**

New York város szívében -- a Broadway mellett a többi nagy bankok központjában. -- Négy tágas emeleten száznál több hivatalnok dolgozik, hogy üzletfeleink igényeit

Pontosan -- Gyorsan és Hűségesen

kielégithessük. A pincehelyiség New York városának egyik legnagyobb és legmodernebb pánceszobája, ahol értékeket

Megőrzés végett elfogadunk.

Jöjjen el és szívesen látjuk -- Győződjék meg saját szemével, mit építhet fel a szorgalmas és kitartó munka. -- Az új palotában jó, pontos és előzékeny kiszolgálásban részesül.

Régi üzlethelyiségünk mint fiókiroda megmarad és ott ép oly figyelmes kiszolgálásban lesz része ezután is, mint ezelőtt.

BANKBETÉTEK kamatozásra elfogadunk. Betétjét kamatostul bármikor visszafizetjük.	MAGYARORSZÁG minden városába és helységbe küldünk pénzt.
PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe a legolcsóbb napi áron.	HAJÓJEGYEK a legjobb és leggyorsabb utvonalakra.
UTLEVELET, Utazási engedélyt, ingyen szerzünk. A szükséges konzuli láttamezéseket is elintézzük.	KÖZJEGYZŐI ÜGYEKET pontosan és lelkiismeretesen elintézzük.
	HA NEW YORKBA JÖN, értesítsen bennünket, megvárjuk a vasutnál. Podgyászáról és jó olcsó kényelmes szállásról gondoskodunk.

Bármely ügyben bizalommal fordulhat hozzánk tanácsért és felvilágosításért. A RÉGI VÁLASZBORITÉKOKAT ÉS PÉNZKÜLDÉSI IVEKET EZUTÁN IS HASZNÁLHATJA. Minden levélre azonnal válaszolunk.

Bennünk még sohasem csalódott senki és ezután sem fog. Az amerikai magyarságot évek hosszú során át szolgáljuk és az eddig kiérdemelt bizalmat ezután fokozottabb mértékben akarjuk kiérdemelni.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

Főizlet a Bankpalotában
10 EAST 22nd STREET
NEW YORK CITY
Fiókiroda
1597 Second Ave cor. 83rd St

A Johnson képviselő vezetése alatt álló vizsgáló Bizottság befejezte az Ellis Islandon folytatott vizsgálatot és hűfő, azaz december 1-én visszautazott Washingtonba. A jövő hét végével azonban állítólag -- Frederik Howe, volt bevándorlási biztos újabb kihallgatása végett a bizottság újból visszatér Ellis Islandra.

A legutolsó ülés végével Siegel Isaac képviselő kinyilatkoztatta, hogy a vizsgáló Bizottság megállapította, hogy a legutóbb lefolyt két és fél év alatt az Ellis Islandra szállított vörösek közül 557-en elkerülték a deportálást. Ezek közül igen sokan tartózkodnak New Yorkban. Az Ellis Islandra szállítottak száma 697 volt és ezek közül mindössze csak 60-at deportáltak.

Miként az előrelátható volt, a vörösek beszüntették az általuk rendezett éhségstrájkot. Kivéve csak még egy férfit és két nőt, Ethel Bernsteint és Dóra Lipkint, kik még mindig vonakodnak eledelt elfogadni. Mivel azonban a vizsgáló Bizottság előtti megjelenést az éhségstrájk megszüntetése dacára is megtagadták, az Ellis Islandi hatóság a letartóztatásoknál közbenjárt igazságügyi titkos ügynököket kérte át, akik megállapították a letartóztatottak személyazonosságát és a vizsgáló bíróság elé vették őket. Belátván a további ellentállás haszontalan voltát, kijelentették, hogy önként hajlandók megjelenni a vizsgáló bíróság előtt.

Az utolsó kihallgatás alkalmával Uhl helyettes biztos a bizottság előtti vallomásaiban azt jelentette, hogy 6 április hóban egy körlevelet írt, melyben az összes tisztviselőket utasította, ne tőrjék, hogy anarkisztikus iratok vagy nyomtatványok a szigeten, különösen a visszatartottak közt, szétosztásának vagy terjesztésének. A rendeletet tartalmazó körlevél azonban Howe biztos hibájából csak június 4-én lett közzéve. A kihallgatásnál jelen volt Friedrick Howe hamisítottnak nyilvánította Uhlnek állítását. Csejfo Andrea anarkistának, valamint a Seattleből Ellis Islandra szállított tizenkét anarkistának szabadlára helyezésére vonatkozólag Howe elhárított magától minden felelősséget, azt mondván, hogy azok szabadlára helyezését a felsőbb bevándorlási hatóság rendelte el.

Egy újabb anarkistát szállítottak a mai nap folyamán Ellis Islandra. Frederik Antonchik nevi, 29 éves orosz, akit a rendőrség október hóban, a doek munkások strájkja alkalmával letartóztatott, mivel lázító iratokat terjesztett a munkások közt, de 1000 dollár bál mellett szabadlára helyezték. Bünye anarkia vádjá alatt, az igazságügyi osztály ügynökei letartóztatták és deportálást végett Ellis Islandra szállították át.

A mai napon Ellis Islandra érkezett letartásban a felsőbb bevándorlási hatóság Goldmann Emma deportálását rendel el. Valószínű, hogy Oroszországra deportálják.

RAKIA A ZUGBÖRZÉN.

Az Est 1919. okt. 17. számából.

A tözsepalotában levő Unió-kávéházban, valamint a tözsepalota előtti térségen már hetek óta zugbörze van, a melyen értékpapirokkal, különösen váltóval üzlekednek. A rendőrség tegnap délelőtt körülötte az Unió-kávéházat és razziaírtartott, mire az üzerek hanyatt-homlok menekülni próbáltak, de ez csak keveseknek sikerült. A rendőrség a razzia után a főképítványra a következőket állította elő: Szügyi József fűszerest, Reich Odön húsrugyárost, Schwarz Pülöp kereskedősegédet, Wertheim Zoltán tanuló, Braun Jenő géplakatost, Jellinek Armin divatárkereskedőt, Nusebaum Miksa kereskedőt és Krajcsik Antal ügynököt. A rendőrség több mint félmillió korona névértékű pénzt foglalt le, közté igen sok arany 10 és 20 koronást, valamint idegen valutát, úgy hogy valójában a lefoglalt érték több milliót tesz ki. Az elfogott pénzüstárokat kihallgatásuk után szabadon bocsátották. Kihágás eljárás be-

...yra!
...és a legújabb
...üldjék be meg-
...ajánlott levél.
...tett.
...ten.
...gnek az ágyuk.
...ALAI
...bi bírónak.
...ban.
...kisebb Horváth
...zik.
...mót.
...zenvedek.
...agos Istennek.
...DALAI.
...y voltam.
...mpf.
...rés.
...rés.
...i honfitársaim
...et könnyű rész-
...kaphatnak meg.
...YELEM!
...nem szállított ke-
...mint 6 levest, a
...rek miatt.
...ati honfitársaim
...az üzlet este és
...gész nap nyitva.
...sef
...LAND, OHIO
...Cleveland, Ohio
...Anderson bíró ál-
...rendeletnek alávét-
...megindult a szövetsé-
...ég előtt a deportálá-
...s eljárás.
...nagy viták folytak
...gy a letartóztatott
...szövetségi, állami,
...nai bíróság hatásko-
...toznak-e.
...s napján a legtöbb
...en már a legnagyobb
...end uralkodott.
...yászstrájk teljesen
...mondta az egyik
...donos.
...zott óra
...rát? Ha igen, úgy vegye
...at az órá, melyet esen
...en leírunk. Ez a legtel-
...melyet valaha látott. Na-
...an van készítője, 11 köve-
...terű nagyságú. Pontosán
...k és 29 évi jótállás. Eszen
...ára \$21.00, de mi rövid
...ú árazzuk 15.00-ért.
...-ért adjuk. Használja
...napig és ha nincsen veje
...német az utolsó centig.
...Ne küldje be az egész
...ve. Küldjön csak \$1.00-t és
...re fogja küldeni. Ha a pos-
...tára hozza. Ne habos-
...rendelje most. Válgja ki
...t. tüzön hozzá egy dol-
...esen címre:
...CAN SALES CO.
...at 16 St., Dept. Sh.
...W YORK, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MEKEESPORTIAK A SZENVEDŐ SZÜLŐHAZÁÉRT

McKeesport, Pa. — A szenvedő szülőháza felségélyezésére, egy hónappal ezelőtt megindult munka, nem várt eredményt mutatja fel. Hogy mily munka folyik a magyarság között McKeesporton mutatja az az eredmény, melyet már idáig elért a gyűjtő-bizottság.

Minden egyházközség, amely színmagyar igyekszik saját körében mentől nagyobb gyűjtőmennyt felmutatni. A Szent István király római királyi kegyelme szejnél már egy vagon ruha és még pénzbeli adományok is vannak összegyűjtve. Református egyház termében is egy nagy hatmas ruha van már összegyűjtve. A magyar baptista hitközség is lényesen munkálkodik kettőzött erővel. A Társaság tagjai is nagy eredményeket mutatnak fel november 30-án megtartott gyűjtő-bizottsága gyűlésén.

S a bizottság a mint értesülve vagyunk megnyerte a város polgármesterétől az engedélyt egy napi virágárusítására.

Tehát a három egyház lelkészeinek november 2-án tartott értekezlete nem hiábavaló volt.

MAGYAR BANKPALOTA NEW YORK VÁROSÁBAN

A magyar szorgalom, a magyar becsületesség és a magyar vállalkozási szellem legújabb amerikai diadala.

Vagy három esztendővel ezelőtt, amikor Németh János, az amerikai magyaroknak legregibb, "de nem legöregebb" bankjára megalapította az elnöksége alatt álló és működő Németh János Állami Bank-ot és a Broadway egy felhő karcolójában egy egész emeletet bérelt ki, megemlékeztünk arról a sikereken gazdag, esodás ivelésű életpályáról, amely több mint 30 esztendővel ezelőtt egy kis bányatelepről, Hazletonból indult ki diadalmas utjára.

Ugyanakkor megjövendőtünk azt is, hogy a Németh János Állami Bank fejlődése nem fejeződött be, hanem hogy az állami bankká váló átalakulás csak egy állomás, egy újabb mérföldjel volt a siker és nagy eredmények országútján. Örömmel és némi elégtelével állapítjuk most meg, hogy a három év előtt való jóvendősünk valóra vált. Bizonyítja ezt a megállapításunk az a hatalmas bankpalota, amely New York egyik legfogalmasabb helyén, a 10 East 22-ik utcában emelkedik és amelynek homlokzatán aranyozott érebe tükrök és a név olvasható: "Németh János Állami Bank."

Nem a húság vagy a kérkedni akarás volt az indító oka annak, hogy a Németh János Állami Bank egy külön palotába költözött és hogy most a Second Avenue-i bankon kívül — amely a főútlei fiókjává vált — még egy amerikai nagyszerűséggel berendezett bankja van ennek a kiváló amerikai magyar cégnek. A szükség készítette ennek az új vállalkozásnak a létesítését, a régi banknak a kibővítését. Az utolsó 3 esztendő alatt ugyanis oly óriási módon fejlődött a Németh János Állami Bank, az ügyfelek nagy táborra oly rohamosan szaporodott, hogy az óriási üzleti forgalom befogadására nem volt elegendő a Second Avenue-i bankpalotájának, hanem külön bankpalotát kellett annak a részére teremteni.

Az amerikai magyarok büszkélhetnek erre a bankpalotára, mert ez az épület a magyar tudásnak, a magyar szorgalomnak, a magyar becsületességnek monumentuma. És amikor ezt hangsúlyozzuk, szinte előismerésünket fejezzük ki a hatalmas bank örökifjú elnöké, Németh János előtt, akinek a neve ma a megbízhatóság és a nagy munka fogalmaként ötvényes széles Amerikában és Schenk Károly, a bank alelnöke előtt, aki szaktudásánál, szorgalmánál és kiváló szervezési képességénél fogva egyik legerősebb oszlopa ennek a nagyszerű, az amerikai pénzügyi világban is nagy tekintélynek örvendő vállalkozásnak.

A vidékről New Yorkba jövő amerikai magyaroknak pedig csak azt mondhatjuk, keressék fel és tekintsék meg New York magyar bankpalotáját. Hadd győződjenek meg róla, hogy mit képez teremteni.

ALEX BÉKASSY
503 WEST 19th STREET,
NEW YORK, N. Y.

DETROIT a Munkások Paradicsoma

a legmagasabb munkabérekkel, hol már ezelőtt 6 évvel 5 dollár léber munkabérek voltak. Mai léber munkabérek 6-7 dollár, szakmunkások 10 dollár körül keresnek könnyű munkával.

Itt nincsen sztrájk és állandó a munka

Detroitban mindenki többet takaríthat meg, mint máshol és itt több mint ezer magyarnak van saját háza.

Detroit bankjai a leghatalmasabbak, a mi mutatja a város és lakosainak gazdagágát.

A Bank of Detroit betétjei több mint 23,000,000.00 dollárt tesznek ki.

A Bank of Detroit elnöke James Couzens, Detroit polgármestere, a Ford Motor Co. v. alelnöke és vezérigazgatója; ennek a banknak egyik igazgatója Henry Ford, a világ legnagyobb automobil gyárossa, kinek gyáraiban ezer és ezer magyar dolgozik.

A Bank of Detroit igazgatóinak vagyona több száz millió dollárt ér.

Es a bank az Egyesült Államok kormánya pénzeinek letét helye; ennél biztosabb bank nincsen.

A Bank of Detroit minden napra kamatot fizet és a betévi pénzt felmondás nélkül kivetheti bármikor.

Magyarság magyar területeire ma nem küldünk pénzt, de a felvidéki megyékbe tehát Pozsony, Trenosvá, Arva, Nyitra, Liptó, Turócs, Bars, Hont, Zólyom, Nógrád, Gömör, Abauj, Szepes, Sáros, Zemplén, Ung, Bereg és Máramaros megyékbe (Cseho-Slovákia), továbbá Erdélybe a legelőbb napi árfolyamon továbbítunk küldeményeket.

Kérje tőlünk az árakat. Szívesen adunk felvilágosítást minden kérdésben.

Es a bank nem pénzküldő gyűnkösg, hanem Amerika egyik leg-hatalmasabb bankintézése.

Díjtalanul hoztunk ide más bankban levő betéteit és azokat az első naptól kezdve kamatoztatjuk.

BANK OF DETROIT

2260 W. JEFFERSON AVE. (Corner Cary Str.) DETROIT, MICH.

DAYTONIAK VÁLYI GÁBORÉRT.

50 DOLLAR 75 CENTET GYŰJTÖTTÉK A MEGHIBBANT ELMÉJŰ FIATAL MAGYARNAK.

Wadsworthban is szép eredménnyel folyt a gyűjtés.

Vályi Gábornak, a bagaméri Szakálás János 50c., Dros Ferenc 50c., Kincses Gáborné \$1.00, Lenczák Péter 50c., Demján Sándor \$1.00, Szima János \$1.00, Katona János \$1.00, Pap Lajos \$1.00, Gál János \$1.00, Pap Péter \$1.00, ifj. Kaba János \$1.00, György Péter \$1.00, Armós Sándor 50c., Paskó Gábor \$1.00, Gyika György 50c., Hidegkuti János 50c., Tivadar László \$1.00, Murin Sándor \$1.00, Kerezi Mihály \$1.00, Preku Kálmán 50c., Szakál Béla \$1.00, Bukács György \$1.00, Bukics György 50c., Telegdi Lajos 50c., Szakál Mihály 50c., Durkó Gábor \$1.00, Gyarmati Sándor \$1.00, id. Mózes Sándor \$1.00, Virág László 50c., Virág János 50c., ifj. Pálkóvács Miklós 50c., Kelle Zsiga \$1.00, Névtelen 50c., Csordás Gábor \$1.00, ifj. Lakatos János \$1.00, ifj. Lakatos József \$5.00, Ruszoly János \$5.00, Hidegkuti István \$1.00, Székelyhídi József \$1.00, Tarnován Sándor \$1.00.

Wadsworth, O.-ban is gyűjtés indult meg Vályi Gábor részére. Itt is egy Barát Sándor nevű földije és Molnár Sándor kollektáltak s a gyűjtés eredménye \$38.85 lett.

Ehez a szép összeghez hozzájárultak a következők: Barát Sándor 10 dollárt, 2-2 dollárt adtak: Vetési Lajos, Cservid Antal, Szepesi István. 1-1 dollárjával: Molnár Sándor, Panga Sándor, Krizsár Gábor, Kulesár János, Zoltai Sándor, Király Lajos, Zeller Károly, Tretye Gábor, Bacso Péter, Zeller Imre, Sereg Péter, 50-50 centjével; Pázmándi István, Máté-Kálmán, Nagy József, Pandar András, Simon Ferenc, Kriston József, Bárczi

Összesen befolyt \$250.25

Vályi Gábor már megkapta utlevélét. Egyik visszavándorló földijé fog gondoskodni arról, hogy semmi baja ne történjék az uton és szerencsésen visszatérhessen Bagamérra. Siesünk az adományok beküldésével, hogy a honvágy áldozata minél hamarabb visszatérhessen a szülőföldjére. A pénz küldhető Geszi Imr vagy Baris János címére 2782 E. 79th Str. Cleveland, O., vagy lapunk szerkesztőségébe.

Minden adományt nyugtázzunk.

PITTSBURGH ÉS KÖRNYÉKE.

A Munkás Betegsegélyező és Önképző Szervezet 54. Eastoni, Pa. Osztálya november hó 26-ikán Philadelphurbán megtartott ballján Joseph M. Mayor elleni támadásokkal szemben bizonyították. Azért ezen a visszavonamon az ellene, tette vádait.

Joseph Phillips, 285 Easton, Pa.

Téli Köhögés.
Ha köhögés, vagy hűlés bántja, ne feledd el, hogy mindenkor bizhat a

Severa's Balm for Lungs
(Severa-féle Tüdő-balzsam) gyors könnyű hatásában. Kitűnő gyógyszer gyermekek, mint felnőttek részére. Gyógyszeresek mindenütt árulják. Árak 25 és 50 cent, 1, vagy 2 cent adó.

Severa's Magyar Naptára
1920-ra a gyógyszerárban kapható, vagy írjon érte hozzánk, mellékelve a bélyeget a postai szállításra. Az Ön előnyére gyógyszerreink csomagjai szívesen vannak másolva. Nézze meg a fedelek belsőt.

Hűlés és Influenza
soha el ne hanyagolandó. Szabaduljon meg tőle az első tüszentésnél, vagy más mutatkozó jeleknél. Vegye

Severa's Cold and Grip Tablets
(Severa-féle tabletták hűlés és influenza ellen) és vele valami forró italt, lefekvés előtt, hogy elősegítse az izadást. Takarózzék jól be és hamarosan jól lesz. Ár 30 cent és 2 cent adó, minden gyógyszerárban.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

PÉNZT
küldünk az özahába és a világ minden részébe, olcsó napi árfolyam szerint.

YURONKA BROTHERS
Az American Express Company megbízott képviselői.
57 WOODBRIDGE AVE
CHROME, N. J.

Bulgarian Blood Tea EGÉSZSÉG ITAL.
Megvédi hűlést és tüdőgyulladás ellen.

Ne tegye kockára életét halálos bajokkal szemben. Vigyázzon egészségére, mert akkor képes lesz a betegségek leküzdésére. Bulgár vér tea edesíti a gyomrot, élénkíti a vesét, erősíti a májat és tisztítja a vért. Forrón igya lefekvés előtt. Kétféle testből áll. Minden patikában kapható. Ha a gyógyszeres közfogyott belőle, azonnal rendeljen belőle a postán. 65 centért két hónapra valóit kap, \$1.25-ért pedig annyit, hogy egy nagy csatláznál elég legyen öt óra. Erre a címre kell írni: Marvel Products Co. 110 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. A Bulgár vér tea egyedül készíttő.

ZÁSZLÓSZENTELÉS.
Cherry Valley, Pa. — Az elmúlt hó 27-én szentelték föl a Verhovay egylet Cherry Valley osztyája amerikai zászlaját.

A borús idő alkalmával is a magyar bányászok összejöttek Cherry Valley környékéről ezen ünnepélyre. Délután két óra körül felzendült a kis hányféltéken a mekeesporti fúvózenekar magyar nótája. Ekkor érkezett meg McKeesportról nagyszámú főtisztelendő Biki Górzó Bálint a rutθέν egyházmegye kanonok és szentszéki tanácsosa, ki a szentelési szertartást végezte.

A szertartás után hatalmas buzdító beszédet intézett az egybegyűlt magyarsághoz, rámutatott a Verhovay egylet hatalmas munkájára s ismertette azt a sulyt a mire az amerikai bevándorlottak egyletei között elfoglal, ugyszólván talán ez a legnagyobbika a bevándorlottak egyletének. Rámutatott, hogy lelkeskedés alatt mennyi könyt szarított fel az özvegyek és árvak arcáról.

A szentelést hatalmas tánc-

CINTORIA
Ha nem érzi jól magát és valahogyan nincsen rendben, jobbat nem találhat a Cintoriánál. Ez a készítmény gyökereknél, füveknek, barkáknak, leveleknek, bogycóknak és virágóknak kivonata, kiváló gyógyszerrel és különösen preparálva, van étvágytalanság, májnyenyesség, vesébtálmalmak gyógyítására, amelyek sokszor oly veszedelmesek ké válnak, ha elhanyagolják. Ha savanyu, vagy túlságos savas a gyomra, ha étvágya nincs, ha felfúvódása, székrekedése, fejfájása, hátfájása, emésztési rendtelensége van, ott van a Cintoria hatásos és jótékony

Cintoria
hashajtó egy fiatalnak, mint öregeknek. Ugy gyermekeknek, mint nőeknek ajánlják mint enyhét, józít és nem zavaró hashajtót, nem okoz hányingert, görcsöket és nem feszíti a beleket, hanem inkább erősíti azokat. Nehány adag után tisztá lesz a máj, megtisztul a szervezete és visszatér az étvágya.

A tüdőgyulladás és a retentó flu ellen a legnagyobb elővigyázatossággal szükséges. Meg kell tisztítani a testét a hűregektől és jó fizikai formában kell maradnia. Cintoria biztosítja az egészségét. Minden házban meg kellene lennie, mert a használata által sok betegséget elkerülhető.

Minden gyógyszerárban és general storeban kapható, ahol gyógyszereket árulnak. Ha másképp nem szerezhét, mi megküldjük Önnek.

Ára \$1.50 egy üveg, 6 üveg \$8.00.

THE CINTORIA CO.
Vagy gyárosok
P. O. Box 274, — Braddock, Pa.

Minden cigány a maga lovát dicseri.
Öndicséret helyett álljanak itt Wendel Doma lackawannai lakos sora, a ki azt írja, hogy a mióta a mi dohányunk megismerter, nem kell nekünk más dohány, mert a miénk a legjobb és ezt tartják a többi ottani magyarok is, mert valamennyien már a mi dohányunkat használják.

HA MEG AKARJA TUDNI, HOGY MI A JÓ DOHÁNY,
próbálja meg a NÉGYES dohányt. Soha 2 évvel fiatalabb dohányt nem használunk hozzá. Ára 5 ounceos csomagokban 600 mértékegység 25 cent, 600-tól 1000-ig 26 cent, 1000-tól 2000-ig 28 cent és azontul 30 cent csomagja, bementve odaszállítva — olyan helyekre, ahol dohányt még nem kaphat minden 10 csomagos rendeléshez egy töltő tollat, amelyre tényé helyett vizet kell tölteni s ugyi 100 csomagos rendeléshez egy nikel zsebszár és 100 csomagos — 50 csomagos rendeléshez egy svájci könyv zsebszárát küldünk ajándékba. Arkedvezményt ajándékkal nem adunk. Cim:

Jakab és Társa
423 East 5th Street,
New York, N. Y.

ELMEHET EURÓPÁBA, DE NEM HOZHATJA EURÓPÁT IDE.
De megnézheti az egész európai háborút \$3.85-ért.

A háborúnak vége van Kiváná látni a horvát harcosokat, a selyket Franciaországban, Belgiumban, Oroszországban, Olaszországban, Spanyolországban, Angolországban és Európában egyben részben vital? A harci látni a viz alatti hajók és hadihajók közötti harcot és a nyitott tengert? A sztrómbolt országokat, falukat és városokat és a romokban heverő templomokat? Tényesen a háború összes borzalmaságait, mely háboruban majdnem az egész világ résztvevett?

Megnézheti mindezt saját otthonában, minden költség nélkül, mindent tisztán kivételével a mi legújabb találmányu stereoscopy-képekkel. Mindezen látványok a csata-téren lettek felvéve és ha ezen a stereoscopyon keresztül nézi őket, oly tisztán látja, mintha élnék. A könyvek és újságok olvasása nem adhat Önnek oly tiszta képet, mint mikor a képeket a mi stereoscopyon keresztül nézi. Ez a stereoscopy igen szépen és erősen van készítve, úgy hogy évekig eltar és a képek elmulasztatlan emléket maradnak a világ-háborúnak.

Ezen stereoscopy, 6 sorozat képeket a háborúról, összesen 150 kép tartalmazva, rövid ideig csak \$3.85 árban lesznek eladó. Igazi értéke, kevesebbet mondva, 10 dollár és csak nálunk kapható. Ez teljesen új átlóg és mindezt érdekel. Ha tehát pénzt akar takarítani, küldje be megrendelését, mielőtt az ára emelkedik.

Ne küldjön pénzt előre. Egyszerűen küldjön 50 centet helyében, mint letétet, a fennmaradó összeget megfizeti, mikor mindezt lezárulták otthonába. — Írjon azonnal a címre:

UNION PRACTICAL CO., 1065 Milwaukee Ave. Dept. 110, Chicago, Ill.

HA PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI, HAJÓJEGYET VENNI, avagy bármilyen hazai ügy elintézésében tanácsra van szüksége, írjon vagy keressen fel:

RIZSAK JÁNOS
127-2 STREET, PASSAIC, N. J.

INFLUENZA
Ez a rettenetes nyavalya újból visszatérhet. Az ellene való védekezés egyedül módja az, ha a gyomrát és a vért tisztán tartja.

Hoffman Bitter Wine
szabályozza a beleit, megtisztítja a gyomrot, tisztítja a vért, elmulasztja a fejfájást, jó étvágyt biztosít, jó alvást, erősíti az idegeket, erőt, egészséget ad az egész testnek. Ilykép mentesítve Önt az összes betegségekől. Gyenge embereknek különösen ajánlja.

Követelje mindig a

Hoffman Bitter Wine-t
ne fogadjon el utánzatot.

Egy üveg ára \$1.25, 6 üveg \$6.50, 12 üveg \$12.00. Kapható patikákban, fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítőnél.

Portonol Drug and Chemical Company
231 New Main Street, Yonkers, N. Y.

HAZAI MÓDRA GYÁRTOTT LIPTÓI TURÓ
Kapható 5, 11 és fél vagy 24 fontos bödönökben. Küldjön címünkre \$2.10, mire mi azonnal küldjük Önnek egy 5 fontos bödön Liptói Turót mintául.

KAR-PATIAN CHEESE CO.
530 Eighteenth Street, Detroit, Mich.
Ügynökséket és helyi képviselőket keresünk.

Lányok, Fiúk figyeljétek!
INGYEN! INGYEN!
Küldjön férfi vagy női óra, fényképet, képet, női nyakláncot keresztelt, karócskát, stb. Adjon el 16 darab gyönyörű emlék-képet, 25 cent darabban. Mindenki megkaphatja. Ha a képeket azonnal küldje be a 4 dollár és válassza ki az órákat vagy egyéb tárgyat, az órákat és képeket, írja meg pontos címet és elküldjük Önnek a képeket, 30 napos ígérettel. Írja meg pontos címet és elküldjük Önnek a képeket, 30 napos ígérettel. Írja meg pontos címet és elküldjük Önnek a képeket, 30 napos ígérettel. Írja meg pontos címet és elküldjük Önnek a képeket, 30 napos ígérettel.

LIBERTY ART CO.
DEPT. 800
116 N. Wells Str. Chicago

A LEGJABB CSODÁS TALALMANY.

Dr. Alexander Graha m Bell csoda-hajója.

Dr. Alexander Graham Bell, a telefon feltalálója olyan hajót talált fel, amely óránként 71 mérföldnyi utat tehet meg. Az új hajó, melyet "H. O. 4"-nek nevez feltalálója, már több próbatuttatást tett meg és legutolsó útján érte el a csodás gyorsaságot.

Beszélgetés gróf Andrássy Gyulával.

Az Est 1919. október 16-iki számából.

Főlkérem gróf Andrássy Gyulát és az Est részére nyilatkozatát kértem néhány különösen aktuális kérdésben, mely az amúgy is zilált közvéleményt jelenleg igazolom tartja. — Megkérdeztem, hogy — mint Magyarország egyik első történet-filozófusának is — mi a véleménye államformáinkról és a magyarság karakterének viszonyáról.

Magyarországon a köztársaságnak sohasem volt alapja; még Kossuth Lajos is, alig hogy megvolt a köztársaság, királyi után nézett: III. Napoleonnak is felkínálta utóbb a koronát. — Nagyméltóságodnak, ugyancsak pszichológiai szempontból, mi a véleménye a zsidóságról és nálunk való szerepéről?

En minden faj jellemét történelmi multjára, sorsára vezetem vissza, így a zsidókat is. A zsidó igen intelligens, igen impulzív, de a hosszú elnyomtatás és zaklatás folytán ideges lett, fogékony a tulásokra. Könnyebben megy a véletlek felé, mint más, minden szemlélésen mód nélkül örül vagy megijed tőle. A zsidóság hisztérikássá lett. A legélesebb sovínizáltak, magyar sovínizáltak és tulzó antinacionalisták belébe kerülnek ki. A zsidóság egy része teljesen beleolvadt a magyarságba, szereti a magyart, magát tettel is annak vallja. Nagy része azonban csak oportunitásból tartotta magát magyarnak. Ez persze megint csak, elnyomtatás következménye, ez felejtette ki bennük az oportunitus alkalmazkodás tulajdonságát.

— Mi a véleménye a zsidók forradalom-csinálásáról?

— Jobban hajlanak a forradalomra, mint mások. A zsidó ész kritikus, nem alkotó. Örökös elégedetlenségük is a ghetótól kiindult elnyomtatásukból ered, a háború pedig nagyon megviselte idegeiket. A kommunizmusban való részük is csak a mondottaknak tulajdonítható. A zsidók egyáltalában nem kommunizisták. Mindig az volt a véleményem, hogy a kommunizmus nálunk nem volt egyéb, mint az elnyomtatás ambíciója kis zsidók harca a nagy zsidókkal, éppen a nagy zsidók ellen.

Ennek kapcsán a magyar közeppostály jövőjére térve, így szólt Andrássy: — A magyar közeppostályunk át kell érnie, hogy az államról tovább megemlíti nem lehet. Meg kell változnia a közeppostályunk és ha nem is megkönnyen, meg kell lennie. De nem is lesz leküzdhetetlen a feladat. Földolgoz az előtétet leegyszerűsíti: Ne tartás szegényeknek a közeppostály, hogy iparos, kereskedő pályákra adja a gyermekeiket. Az angol nem szegény, nálunk olyasmi, mintha ezüst kanalat lopna valaki. Az eddigi módon — függetlenül a zsidókérdéstől — a magyar közeppostály nem tarthatja fenn magát.

— Mi a véleménye Excellenciának aktuális külpolitikánk legfőbb elveiről?

— A külpolitikában most az a legfontosabb, hogy legyünk óvatosabbak. Nem kell a barátságunkat jobbra-balra mindenkinél felkínálni, akár kéri, akár sem. Nincs arra szükségünk, hogy leptonnyomon kosarat kapjunk. Majd jönnek hozzánk, a mikor kellünk, a mikor szükségük lesz ránk és értékes lesz a szövetségünk. És fognak jönni bizonyára. Mindenesetre békében és barátságban akarunk élni minden szomszédunkkal.

— Szerényi véleménye szerint az adott helyzetben az első lépésben Románia és Itália a mi természetes szövetségünk.

— Itáliával szemben ennek igazán semmi akadályja sincs; nincsenek érdekellentéteink. Mi szívesen néztük mindig Olaszország fejlődését és hajlandók is voltunk megadni az olaszoknak mindent, amit tőlünk jogosan kívánhattak.

— És Románia?

— Igen szükségesnek és hasznosnak tartanám, hogy Romániával igazán jó viszonyban legyünk.

A POLITIKAI HELYZET.

Ujabb pártgyűlési tárgyalások. — A keresztény pártok fu-túrája. — Magyar királypárt alakul.

A Pesti Hírlap október 23-iki számából.

A keresztény nemzeti párt, a keresztény szocialista párt és a nemzeti függetlenségi párt között napok óta megbeszélések folynak a három párt egyetértése céljából. Híre kelt, hogy a tárgyalások már eredményre vezettek és a három párt egy új pártban egyesül, amelynek Keresztény Nemzeti Gazdasági Párt lesz a címe és élére ideiglenesen, mivel újabb esztalokozásokat is várnak, Haller István és dr. Wein Dezső kerülnek. Ertesztésük szerint a három párt egyesülése még nem befejezett tény, sőt a mai nap folyamán nehézségek is merültek föl, amelyek egyelőre akadályai a keresztény blokk megalakulásának.

Egy új párt alakulásáról is folynak tárgyalások mostanában. A volt alkotmánypárt és munkapárt tagjai, valamint pártokon kívül álló személyiségek mozgalmat indítottak s a magyar királypárt néven fognak pártot alakítani, amelynek programja egyedül a királyság visszaállítása Magyarországon. A mozgalmat élén Bolgár Ferenc, Gál Sándor és báró Feilitsh Bertold állanak. A párt alkalmasint a napokban megalakul.

A kormányban a liberális pártokból való kiegészítés dolgaiban ma nem történt feljegyzésre érdemes esemény. A tárgyalások, amelyek ebben az irányban folynak, — amint a keresztény pártok köréből értesültünk — eredmény nélkül felejtettek. A Nemzeti Párt gróf Zichy Jánost, majd József

Beszélgetés gróf Andrássy Gyulával.

Az Est 1919. október 16-iki számából.

főherceget kérte fel arra, hogy vállalja el a közvetítést a kormány és mindkettő el is juttatták illetékes helyre a Nemzeti Párt ajánlatát. Lovászkyék feltételeinek egy része azonban visszautasításra talált és ezért céltalannak látszott ezen az alapon a további kísérletezés. A keresztény pártok körében jellemzőnek mondják, hogy jóformán még a tárgyalások formális befejezése előtt Lovászkyék szövetségesei, a szocialdemokraták, támadást intéztek József főherceg ellen, aki tudvalevőleg teljesen távol áll a politikától és csak a Nemzeti párt egyes felkérésére vállalta el a béke érdekében a teljesen pártatlan közvetítést.

A keresztény pártok álláspontjáról a rekonstrukció kérdésében a következőkben informáltak bennünket: — A kormány nem tartja szükségesnek, hogy magát kibővítsé, mindazonáltal nem várkozik el az elől, hogy a polgárságnak és a munkásságnak intakt, a forradalmak pusztításaiban nem kompromittált vezetői a kormányba bevonassanak. Ezt az álláspontot fogja képviselni az entente ideküldött képviselője előtt is hivatkozni fog a törvényhatóságok állásfoglalására, valamint az ország minden részéből érkező bizalmi nyilatkozatokra. Teljes tudatában van annak, hogy amint a román hadsereg bevonulása vetett véget katonailag a bolszevizmus pusztításainak, éppúgy szükség van most, amikor Ausztriában gyűlölet mozgolódások vehetők észre, egy erős kézre, amely határozott politikával feken tudja tartani a bolszevizmus visszaállítására törekvő áramlatokat.

A pártok közt az egyezkedési tárgyalások folyamatban vannak. A keresztény nemzeti alapon álló pártok tömörítése érdekében a Nemzeti függetlenségi párt megbízásából Balala Adár és Szakács Andor felkeresték Szabó Istvánt és kifejtették előtte, hogy megnyire sajnálatos, hogy a magyar földművelő nép nincs egy háborúban és ilyen súlyos időkben pártokra szakad. Szabó István kijelentette, hogy ő is sajnálja, hogy a földművelő népet megosztották és különböző pártok marakodnak érte. A maga részéről kész hozzájárulni ahhoz, hogy a megértés létrejöhön. Annál is inkább könyönyű ez neki, mert ő és párta is keresztény nemzeti alapon áll, ennek jeléül annak idején részt is vett a kormányban és nem az ő hibájából történt, hogy az újalakulásból kihagyták. Őt egyszerűen kitesékeltek.

Szabónak erre a nyilatkozására a függetlenségi párt vezetői kijelentették, hogy tudomásuk szerint ezért a keresztény pártokat nem érheti felelősség, mert az ő részvételére a kormányban szult helyezték, de Heinrich Ferenc akkori kereskedelmi miniszter volt az, aki kijelentette, hogy Szabó Istvánnal nem vesz részt egy kabinetben. Ezért kellett az ő miniszterségétől eltekinteni.

A tárgyalások nagyváradi Szabó Istvánnal legközelebb folytatódni fognak.

FELEBBEZIK AZ INDIANAPOLISI BIRÓI PARANCSOT

Gompers, az A. F. of L. elnöke áll a bitumen szénbányászok oldalára. Elkeseredettek a munkások.

WASHINGTON, nov. 28. — A szövetségi kormány elhatározta, hogy az esetben, ha a szénbányászok a munkába vissza nem térnek, a United Mine Workers Uniónak összes tisztviselőit, a kerületi uniók és a helyi bányászbizottságok vezetőit mind befoglalja a bírói parancs körzetébe. — Az igazságügyminiszterium hivatalosan jelezte, hogy már körrendeletet is küldött a szénbányászok szövetségi ügyészeinek arról, hogy tekintettel a béketárgyalások sikertelenségére, tegyenek meg mindent azok ellen, akik a széntermelést akadályozni, avagy csökkenteni akarják.

Az utasítás hangjából az következtethető, hogy a kormány úgy polgári, mint bünvádi uton kész eljárni az illetőkkel szemben.

Egyelőre nem erősítették meg hivatalosan azt a Washingtonban szarnyarakapott hírt, amely szerint a kormány a szénbányászok (lefoglalni és kezelébe venni kívánja. Ezt a lépést a kormány a legegyszerűbb utójára akarja hagyni.

Közben Samuel Gompers, az American Federation of Labor elnöke nyilatkozott az általa képviselt hatalmas munkásszervezettel együtt a bányászok háta mögé. Kijelentette ma délután Gompers, hogy a bányászok megfelelőbb az indianapolisi bírói parancsot és az ügyet felviszik a szövetségi legfelsőbb bíróság döntése alá.

Ezt a nyilatkozatot megelőzően Gompers hosszas értekezést folytatott Lewissal, a bányász-unió elnökével és Greenel, annak a titkárával.

Az itteni hivatalos körök egyáltalán nem akarják titkolni azt a tényt, hogy a helyzet nagyon komoly és, hogy a bányászok újrafelvételé szinte lehetetlennek látszik, tekintettel arra, hogy a kormány elvetette Wilson munkaügyi miniszterének a javaslatát és Garfield fűtőanyagbiztosnak az ajánlatát fogadta el. A bányászok azt az álláspontot foglalják el, hogy ők Wilson meghívására jöttek Washingtonba, annak irányítása mellett folytatták a tárgyalásaikat és így joggal hitték azt, hogy a kormány jóváhagyásával beszéltek akkor, amikor megtette a 31 százalékos béremelésre vonatkozó ajánlatát, amelyet a bányászok hajlandók lettek volna elfogadni. E helyett azonban, mint mondják, a kormány egyszerűen elvetette a Wilson-féle javaslatot és a Garfield-féle 14 százalékos béremelést fogadta el, amely még kevesebb, mint amennyit a bányászok eredetileg megállapítottak.

Az is bizonyos, hogy a kormány állásfoglalása rendkívül kényes helyzetbe hozta Wilson munkaügyi minisztert, olyannyira, hogy senki sem lenne meglepetve azon, ha beadná a lemondását Wilson elnöknek.

A kormány akkor, amikor kivette az ügyet a munkaügyi miniszter kezéből és a fűtőanyagbiztos hatáskörébe helyezte, nyilván azt határozta el, hogy leszámol a munkásszervezettel. Így véli ezt az American Federation of Labor is, amely a konfrozverziában a munkásság jogát látja veszélyeztetve a sztrájkhoz, mint a maga legvégső fegyveréhez.

Garfield egyébként azt hiszi, hogy a bányászok legnagyobb része szives örömet fog majd, visszatérni a munkába a 14 százalékos béremelés mellett, amely azonnal életbe fog lépni. Viszont Wilson munkaügyi miniszter is állandóan szemmel tartja a helyzetet és tegnap hosszas értekezést folytatott Lewissal, a bányászunio elnökével.

CHICAGOI MAGYAR ORVOS.

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Címe: 1838 GRAND AVE. Chicago, Ill. — Rendel: d. e. 10-161 11-ig. D. u. 6-161 6-ig. Vasárnap d. e. 10-161 12-ig. Telefon: Seely 2964.

Chicago és környéke.

Chicago iroda: 532 WEST NORTH AVENUE. HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telefon: Diversey 4670. Közli: LÁSZLÓ H. LEÓ. A SZABADSÁG CHICAGOI IRODAVEZETŐJE. Meghívott: Takács István. Branch Office: 532 WEST NORTH AVENUE. HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telephone: Diversey 4670.

I. HERZOG & CO.

534 W. NORTH AVE., CHICAGO, ILL. Telefon: Diversey 5428.

Hajójegy és pénzküldési iroda. Hajójegyek az összes vonalakra. Pénzküldés Magyarországra, Cseho-Szlovákiába, Jugo-Szláviába, Romániába és bárhova más-hová, a legolcsóbb napi árfolyamon.

Utleveleket és mindenféle szükséges más iratokat gyorsan beszerzünk. Munkadíjért nem számítunk.

Késszpenz bármely országból nagy összegben raktáron. Mielőtt bármit tenne, kérdezősködjön nálunk. Pénzt fog általa takarítani.

Leveleket postafordultával, pontosan elintézzünk.

RENDELET.

(Az Est 1919. október 16-iki számából.)

Az engedélyezett gyűléseken a felvállalt kötelesek nem teljesítése végett minden eddig már engedélyezett gyűléshez az engedélyt ezennel visszavonom.

További intézkedésig semmiféle gyűlésekre engedélyt nem fogok adni, tehát az ily irányú kérvények be nem nyújtandók.

Felhívom a közönség figyelmét azon tilalomra, hogy az utcán minden csoportosulástól tartózkodjék. Háromnál több személy az utcán együtt nem állhat.

Ezen rendelet ellen vétők két évig terjedő börtönnel, vagy 10,000 lei pénzbírsággal, vagy mindkettővel lesznek sújtva. Ezen rendelet f. évi október hó 14-én lép érvénybe. Budapest, 1919. október hó 14-én. Mosoiu tábornok, s. k. a budapesti román királyi csapatok parancsnoka.

UTLEVELET

szerzünk annak, akinek nincs. ENGEDÉLYT szerzünk annak, akinek utlevele van.

HAJÓJEGYEKET

eladunk az összes ROTTERDAMBA induló HAJÓKRA. Németországon át Magyarországra. \$85.00 A VIZEN AT.

RÉVÉSZ & SZÓKE

1445 Fullerton Ave. Chicago, Ill. MAGYAR HAJÓJEGYIRODA, BANK ÉS VÁLTÓZLET. PÉNZKÜLDÉS. PÉNZBEVÁLTÁS.

PÉNZKÜLDÉS

a legolcsóbb napi árfolyam mellett. HAJÓJEGYEK az összes s a leggyorsabb hajóvonalakra.

UTLEVELEK

és a hazautazáshoz szükséges összes okmányok beszerzése és elintézése.

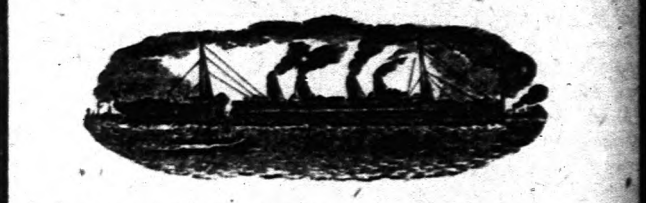
FULLERTON SOUTHPORT STATE SAVINGS BANK

1400-1402 FULLERTON AVENUE CORNER SOUTHPORT AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

PÉNZT ÜLDÜNK TELJES JÓTÁLLÁSSAL

Magyarország bármely részébe a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Póstatakarékpénztár után.

Magyar bankjegyek készleten

Hajójegyeket adunk el minden vonalra. Utlevelet mindenkinek ingyen beszerzünk. Victory Liberty Bond-ot \$50-ban fogadunk el fizetésképpen.

L. Kaufmann & Co.

Chicago legismertebb magyar bank, pénzküldő és közjegyzői irodája.

Chicago belvárosi iroda: 114 North La Salle Street

So. Chicago iroda: 9152 EXCHANGE AVENUE

BÉCSBEN: I. ker. Wipplinger utca 30.

522 és 524 W. North Ave. Chicago, Ill. a Mohawk Str. sarkán.

Miért adhatjuk ily olcsó árban?

Mert mi bukkott árúházakat vásárolunk ki és csőtömegrendelést veszünk. Kézzel készített minden portékárkat és így vevőinknek nyújthatjuk az ezáltal elnyert előnyt. Cipők az egész család részére \$1.00-tól \$3.00-ig.

terjedő megtakarítás minden páron. Jótállunk minden tőlünk vásárolt cipőért és a pénzt kívánásig szívesen visszadjuk.

Ne mulassza el minden csütörtöki nagy \$1.98 cipőkárúsításunkat! Értékük \$5-ig. Elküldjük a cipőket Európára minden részébe. A csomagolás ingyen. Hozza el egyébb küldeményét és egybe csomagoljuk.

Üzletünkben magyarul beszélhet. Hirdessen a Szabadság heti mellékletében!

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO

NORTH AVE. ÉS LARBABE ST. SARKÁN. Alapítóként és tartalékunk körülbelül \$270,000 Összevagyosunk:

Több mint 4.500.000 dollár MAGYAROK!

Okuljatok a közelmúlt tapasztalataiból. Nehéz munkátok megtakarított gyümölcsét HELYEZTÉTEK EL REGI JOHIB-NEVÜ, SZIKLASZILÁRD alapokon nyugvó ALLAMI INTÉZMÉNYBEN. Akkor nyugodtan alhattok. Mindennemű, a bank szakmában való ügyletekkel jöttetek bizalommal hozzánk. JÖL MEGFONTOLTJATOK TEHÁT KIRE BIZTOK PÉNZT. A North Ave. State Bank-nál pénze TÖKELETESEN biztos helyen van és kamatozik. Ha megtérítel bennünket bizalmával, hivatkozzátok CHARLES E. SCHECK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pártfogóinkra.

REGÉNY.

WINNETOU A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

Lános-jobogó! Ó csakugyan ilyen kecskebakon lovagol!
— Tehát valóban itt van az a fiokó! Iglyatok ki! Egyszer egy kis összerődülésem volt vele s nem szeretnék találkozni!

— És mégse fogod kikerülni — morgotta Sam. — A hat ember lóra ült és a völgybe lefelé tartott.
— Ezek azok az emberek, a kiket keresek — magyaráztam a sósonnak. — Mindkét vörös testvérem előzött meg, én és Sam követjük őket. Akkor fogjuk.

— Uff! — felelte és fölállt. Lóra ült Winnetouval. Sam kifizette a porter-sört, amely nem is volt olyan rossz és aztán mi is lóra ültünk és úgy követjük őket, hogy fedve voltunk az üldözöttek szemé elől.
A táj csakhamar elhagyottá lett és mikor oly helyre értünk, ahol se bokor, sem utkaróadás el nem takarhatott többé minket, nekiesztettünk a lovak kantárszárát. Elértük az akasztófavirágokat, még mielőtt tudtára ébredhetek annak, hogy ez miattuk történik. Követlen előttük állt Winnetou és Ko-to-cho.

— Good day, master Merocroft! — köszöntö Sam. — Még ugyanazok a lovak, melyeket a komancsáktól elloptak?
— 's deah! — szikozódott a megszólított és fegyvert ragadott, de még mielőtt lehetett volna, lerántották lováról.

A két főnök csak pár lépésnyi távolságra állott a bravók előtt és Winnetou lasszója felső része köré eszarodott. A többi öt egy pillanat alatt szétrepent. Sam és a sóson utánuk létek és követni akarták őket.
— Megállj, hagyjátok őket! — kiáltottam. — Hiszen meg van a legnagyobb gazember!
Nem engedelmessétek. Még két lövés dörögött el és az utolsó Ko-to-cho terítette le lováról.

— Mit csináltak? — kiáltottam Samre. — Nyomuk bizonyosan a légy-ott és aztán a kínesek rejték helyére vezetett volna!
— Ennek a Morgannak is meg kell vándorálnia!
— Lesz jó dolga!

— Csakhamar kiűnt, hogy igazam volt, mert dacára minden fenyegetésnek, egy kérdésünkre se felelt. Az arany, amely mi-att annyi embernek kellett meghalnia, elveszett — deadly dust!

Rákötöttük öt is, mint előbb atyját, a lóra és hogy kikerüljünk a "hotelt", ástusztunk a Sacramenton, mely itt nem volt még s így nemokára elértük a hegyeket, anélkül, hogy valami feltartóztatást volna.

További lovaglásunk tartama alatt se prselhetünk ki semmi feleletet a fogoly szájából és csak mikor elértük a táborot és meglátta az élénk jövő ékszer, morgomott valami szit-tem. Abban a sátorban helyeztük el, ahol a többi fogoly is volt. Atyja is ott feküdt.

— Master Morgan, bemutatom önnek a fiát, aki után bizonyára már nagyon vágyódtok — mondtam.

AKRONI MAGYAR ORVOS
Dr. Lowen Armin
magyar orvos és sebész, az összes legújabb tudományok tudója. Címe: 50. Main Str., Akron, Ohio. Telefon: O. S. 4669. Bell Main 780. Lakása: 733 Grant St. Telephone: O. S. 2907. Bell-phone, Main 780.

Az Akroni Magyarország Figyelmébe!

50. Main Streeten előnyösen ismert férfi-zabó üzletem az utóbbi időben a sok rendelés lebonyolítására kicsinynek bizonyult s kénytelen voltam eladni és a városban 12 NORTH HOWARD STR. alatt egy modern

FÉRFI SZABÓ ÜZLETET

nyitottam, a hol óriási rakomány tartok a legújabb bel és külföldi divetektől. Mielőtt után kénezték a legdivatosabb diveteket és felsőbűt a legjobb kivitelben jutányos áron.
Kérem a magyarság pártfogását.

Altman The Tailor

13 North Howard Str. Akron, Ohio

Az öreg dühös pillantást vetett rám, de nem szólt egy szót se. Már este volt mikor elértük a táborot; a foglyok fölött való itélkezést tehát holnapra kellett halasztanunk. Ezalatt, mint a főnök vendége, az ő sátrában megvacsoráztunk és elszüvtek a "béke calumetjét". Aztán mindenki a saját sátrába vonult vissza.

Az utolsó napok mégis kifárasztottak és rendkívül mélyen aludtam, ami itt a táborban megtörténhetett, kinn a prairien azonban bizonyosan nem esett volna meg. Álmodtam-e vagy valóság volt? Vad alakok ellen harcoltam, akik fenyegetőleg körülfogtak; örültként hadonáztam, de ellenségeim száma folyton növekedett. A veríték csak úgy esurgott rólam s már éreztem, hogy közel-jedik halálom órája. Álom volt, de az aggodalom végre mégis fjlébreztett és mikor félig ébren voltam, iszonyu lármát hallottam odakünn.

Fölngrojtam, fegyvert ragadtam a föltöltetlenül kieszettém. A foglyok később is megmagyarázhatatlan módon megszabadultak bilincseiktől, kijötték a sátorból és meg akarták lepi- ni a szerencsére elég nagy számban felállított örököt.

Minden sátorból "kiugráltak az indiánok barna alakjai, egyik csak késsel, másik csatabárdal, a harmadik puskával fölfegyverkezve. Winnetou is épp most jött elő és gyors pillantással áttekintette az örtüztől megvilágított jelenetet.

— A tábor köré! — kiáltotta dörgő hangon a nagy lármában és azonnal hatvan, nyolcvan alak ugrott a sátrak közé. Észrevettem, hogy rám nincs szűkség a harcban. A foglyoknak nem volt tüzfegyverük és az indiánok száma tizszeresen fölmúlt az övékét. Amint Sam hangját is hallottam a küzdők közepét, teljesen meg lehettem nyugodva. És valóban alig múlt el tíz perc, midőn az utolsó megöltnek halálkiáltása is elhalt: Morgan Fred volt az, akit Sam kése ölt meg.

Ez lassan jött fölfelé a sátrak közűt. Mikor engem megpillantott, így szólt:

— Charley! Miért nem voltál te is ott?
— Azt gondoltam, elegen vagytok.

— Well, ugy is volt! De ha nem ülök én magam a foglyok sátra előtt, akkor példának okáért talán mind szerencsésen elmentek volna. A fal mellett feküdtem s mikor zajt hallottam, tüstént figyelmeztettem az örököt.

— Eimenekült valaki?
— Senki! Megszámláltam őket. De másként akartam a Morgannal leszámolni!
Leguggolt mellem és bevágta puskájába a rég óhajtott két rovárt.

— Így ni, most megbosszultam kedveseim Charley, és most már jöhet a halál, akár ma, akár holnap!
— Sam, tegyük hozzá mint jámbor keresztények: Legyen a jó Isten kegyes bírja a bü- nösöknek!

— Well, Charley, sirukon túl már nem gyűlölöm őket. — Megbocsátok nekik!
Lassan tovább ment és be- tért sátrába.
Másnap szomorú ünnepség volt: Marshall Allant temet-

MINDEN AMI HAZAI
NYITRAY EMIL

Saját érdekében ne mulassza el kéri a most megjelent nagy, színes képes árjegyzéket. Talál benne valamit, amit már rég keresett és soha sem talált. Irjon érte, bárhová küldöm ingyen.

Valódi hazai tajték pipák, tajték szipkák, arany és ezüst ékszer, gazdasági szerszámok, magyar fűszer különlegességek, danielógépek, citerák, hegedűk, cimbalomok, harmonikák és még sok más legfinomabb hazai cikket nagy áruház.

AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ARUHAZA.

— Alapítottat 1882-ben. —

EMIL NYITRAY

224 EAST 19th STREET, NEW YORK, N. Y.

tük el. Kóporsó hiányában több bivalybörbe takarták. A sósonok kövekből egy négy- szöget építettek, ahová a halottat tették. Azután pyramissá emel- tük a négy- szöget, amely körül annyi követ halmoztak föl, a mennyit csak találtak. Csucsá- ra faágakból keresztet tüztem — a megváltás győzelmi jelét. Bernát megkért, hogy tartsak rövid halotti beszédet és imá- dkozak egy Miatyánkot.

Mély megindulással tettem meg és jól esett látnom, hogy az összes sósonok, akik komo- lyan körben állottak, követők példánkat, és összetették kezei- ket.

Amint vége volt a temetés- nek, a snakek nem engedtek a gyászoló Bernátnak időt fáj- dalma megújítására. Egy álló- hétig maradtunk itt, amelyen- nyen töltöttünk vadászattal, harci játékokkal és más mulat- ságokkal, hogy egyetlen nap- nak tünt föl. Aztán visszatér- tünk San Franciscoba.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A railtroublerék.

Az Egyesült Államok szená- tusa és képviselőháza elhatá- rozta:

1. A Montana és Wyoming területek közt fekvő földdarab- ban, mely közel van a Yellow- stone River forrásához, ezen- len meg van szüntetve minden eltulajdonítás, letelepedés és minden adás-vevés az Egyesült Államok törvényei szerint és a nép nyilvános kertjűl tekin- tendő. Mindenki, aki ezen ha- tározatok ellenére ott letelep- dik vagy valamely birtokot foglal el, úgy tekintendő, mint a törvényeknek ellenszegülő és onnét kiutasítandó.

2. A park a belügyi titkár ellenőrzése alatt áll, akinek kötelessége, hogy oly határoza- sokat és intézkedéseket tegyen, amelyeket annak ápolására és fönntartására szükségesnek tart.

Amikor kezembe került a törvénynek közhírre tétele, szívvel örvendtem ama nagy- lélküiségnek, melylyel az Egye- sült Államok kongresszusa a népnék ezt az ajándékot adta, amely sokkal becsesebb volt, mintsem megengedhették volna, hogy az úzerkedés vagy nyernivágyás kerítse hatalmá- ba.

(Folyt. köv.)

IRJON LEVELET

és titoktartás mellett kap jó tanácsot és a legbiztosabb gyógyszerkelet.

Ha 10 cent bélyeget küld költ- ségre, küldünk nagy árjegyzé- ket s Orvosi Tanácsadó könyvet. Vigyázzon s címezze levelet így:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD,

KÖHÖGÉS, HÜLES, FULLADÁS, REKEDTSÉG, MELLFÁJÁS ELLEN

Használjon

SZENT ERZSÉBET

TUDÓ ÉS MELL BALZSAMOT

1 dollár 10 cent üvege s e címen kapja:

SZENT ERZSÉBET

ELSŐ MAGYAR GYÓGSZERTÁR

9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

A SOMOGYI "TERMELŐSZÖVETKEZET"

CSAK A NÉPBIZTOSOKAT ÉLELMETTE.

Hogyan pusztította Hamburger népbiztos az ország állatállományát. — Leleplezett fa- panama.

(Az Est 1919 október 15-ik számából)

A mezőgazdasági bolsheviz- mus Kaposvárról indult utnak. Itt létesítették meg a proletár- diktatura kikiáltása előtt az el- szög állatállományát is végzet- sen apasztották. Konucsó pénz ügyi tanácsos vizsgálja át az iratokat és munkája még hosz- i az időt fog igénybe venni.

A proletárdiktatura kikiáltá- sa előtt majdnem három hétel- leutazott Kaposvárra Ham- burg Jenő, a későbbi földmivel-ési ügyi népbiztos, Gyevai János szocialista agitátor társaságá- ban és velük ment Jászberényi miniszteri tisztviselő, gazdasági szakértő. Egy szép napon, márci- us 3-án kimondották, hogy termelőszövetkezeteket fognak létesíteni és ezeknek a kiépíté- sével próbálják átalakítani Ma- gyarország jövő gazdaságát. Másnap elküldték Klemenz Bé- la famunkást a Mezőgazdasági és Ipari Részvénytársaság cu- korgyárába azzal, hogy kezdje meg a szocializációt.

A gyárban éppen munkágyü- lés volt. A famunkás berohant az ülésbe és csak ennyit kérde- zett:

— Munkások, akarjátok-e a gyárat! Ha igen, — tette hoz- zá — akkor a tiétek!
— Ót perc alatt minden hivat- los aktust lebonyolították és

hozzáláltak a több mint 40.000 holdra kiterjedő vut Esterházy Miklós hitbizomány uradalmá- nak átvételéhez. Azután 10.000 holdjára, Öreglakon Jankovics László 5000 holdjára, majd a Pallavicini és más birtokokra került a sor. 750.000 holdat vettek birtokba.

A munka sehogyan sem akart megindulni. Folyton bémelési gyűlés volt, majd a munkaidő megrövidítéséről tárgyaltak, a fegyelmet teljesen felrúgták és a salak terrorizmusa került fel- színrre.

Rendesen késő éjjeligi tanács- koztak. A kommunizációt úgy értelmezték, hogy most minden ki gazda, urizáltak, bejártak a városba s az állatokat egymás- tól oldózték le. A szakembere- nek nem volt szava. Egy asz- talos-bizalmi kijelentette, hogy sok répat termelnek, arra nin- csen szükség és a tehennel le- gellette.

— Ez igazi termelési anarchia hamarosan éreztetni kezdte hatá- sát és Budapestet valósággal éhe- zett. A mikor már látták, hogy minden kötél szakad, Ham- burg népbiztos az ország állat- állományát áldozta fel, hogy Budapest élelmezését néhány hétre biztosítani tudja. Megta- lálták eredeti táviratát az irat- köztűt, a melyet valamény- nyi gazdasági intézőnek elküld- ttek. Ebben megparanosolta, hogy az állatállomány 8 száze- lés haladéktalanul vagoniro- zandó, a juhállományok felöt, tekintet nélkül arra, hogy az állatot megnyirták-e vagy sem, június 7-ig bezárólag Budapest- re kell küldeni.

A táviratban hangsúlyozta, hogy az állatbetegség nem szál-

— Még az utolsó napokból is maradt egy szállítási igazol- vány, a mely szerint tézszalíz- tet egy, teltben 742 kilót, főzö- lisztet 743 kilót, kenyérlisztet 645 kilót, rozslisztet 847 kilót küldtek fel a népbiztosok szá- mára a szovjetházba.

A tejtermelést is sikerült tel- jesen lezüllesztetni. A forrad- lom előtt egy uradalom 3000 li- tert szállított. A felszabadult eselések nem fejték meg a te- heneket, a togyék elromlottak és a tejmennyiség 800 literre re zsugorodott.

Egy nagy fapanamáról is le- hullott a lepel. Esterházy Mik- lós hercegtől nagymennyiségű fát vásároltak köbméterenként tíz koronáért és rögtön eladták nyolevanót koronáért a parasz- toknak. A nyereségük körülbe- lül 400.000 korona volt, a mi a politikai megbízottak kezén el- olvadt. A legnagyobb lelkieme- retlenség azonban az volt, hogy a fát csak a parasztoknak ad- ták el, fuvarról nem tudtak gondoskodni és Kaposvár tel- jesen fá nélkül állott. A parasz- tok aztán a tíz koronás fát a városban 150 koronáért veszte- gették.

A ninesteleneknek föld tekin- tetébe tényleg jó dolguk volt. A termelőszövetkezeteknek mindössze 15.000 hold kukorica föld maradt meg, a ninestelenek 25.000 holdat, a cselédek 23.000 holdat kaptak. Így tudták elér- ni azt, hogy míg Somogyeme- gyre azelőtt ezer és ezer vagon élelmezést tudott a közállítás szűkségletére beosztani, addig a kommun által még Kaposvárt sem tudta ellátni.

A meglátalt számadások alap-

EZEK AZ EN ÉKSZEREIM.
Kétfézer évvel ezelőtt, Cornelia, Graochi anyja mondta: "Ezek az én éksze- reim", amikor azt benemutatta a tá- ráságban és közzésemre bocsátotta ék- szereit.
A gyáros éppen ilyen búszkedéssel nyilatkozik készítményeiről. Az orvosi- ságok csakis akkor észrevehettek hírne- vet készítményeikről, hogy Triner Elixír-jét már 30 éve ismerik a piacra. Ma úgy ismerik mindenütt, mint a leg- jobb orvosságot gyomorbetegségekre, étvágytalanságra, fejfájásra, idegessé- ges egyéb gyomorbetegségekre. Triner Angelica keserűje, Triner reuma elleni orvosi- sága és a többi Triner-féle készítmény mind óriási szerkek, amelyek az Egye- sült Államok és Canada minden egye- ges orvosa jól ismer és amelyekre a gyá- ron hűbőzlen mondhatják: "Ezek az én ékszereim". Triner József és fia cég, Chicagóban a 1233-34 So. Ashland Ave. alatt van.

INGYEN! MINDENKINEK INGYEN!

Ötezer fonográfot akarunk szétosztani. Irjon és azonnal küldünk egyet ingyen!

Gondolja csak meg micsoda éve- zében lesz része, ha ez a tartósan és biztonságosan készített fonográf az otthonában lesz. A leg- kellemesebb szórakozásban rész- venni az Önnek is lehet. Minden in- den költség nélkül. Míg döbög a nagy ötezer pénzt egy költségvetés fonográfját, addig az Önnek is lehet mint a drága fonográfok. Rendes körülmények között csak a fonográf- tól sok pénzt kell kifizetni. De mi- TELJESEN INGYEN adjuk őket ki. Kérlek: Ez az ajánlatunk csak rövid ideig tart, csak addig, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogságra. Nem kíván- kunk semmi másra. Irjon azonnal, mi- Erre tekintettel egyért többet nem is küldünk egy- és ugyanazon címre. Ezen azért azt is tudnia kell, hogy az aján- latunk csak addig tart, amíg az öt ezer fonográf, amely rakárunk van, a me- llyel set akarnak osztani, hogy örül- jenek a nagyboldogs

